

การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนวัดเสาธงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

มณีนรัตน์ มหาสวัสดิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จฯ
วัน เดือน ปี 23 เม.ย. 2552
เลขทะเบียน.....๓๓219855★
เลขเรียกหนังสือ ๐๔
๓๗.๐/๑
๒/๓๗
2550
4.2

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

A STUDY OF THE GUARDIANS' NEEDS OF EDUCATION MANAGEMENT
OF WATSAOTHONGKLANG SCHOOL UNDER THE OFFICE OF
SAMUTPRAKARN EDUCATIONAL SERVICE AREA ZONE 2

MANEERAT MAHASAWAT

This research is a part of the study under the curriculum of Master of Education
Program in Educational Administration

2007

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
วัดเสาธงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

โดย มณีรัตน์ มหาสวัสดิ์

สาขา การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ (แผน ข) รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพัฒน์ เพิ่มผล
กรรมการ ดร.นิวัตต์ น้อยมณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ (แผน ข) ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

.....ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (แผน ข)

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เตียมสะอาด)

.....กรรมการ
(ดร.นิวัตต์ น้อยมณี)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง)

มณีรัตน์ มหาสวัสดิ์ (2550). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
 ของโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.
 วิทยานิพนธ์ (แผน ข) ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
 ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. พรพิพัฒน์ เพิ่มผล, ดร.นิวัฒน์ น้อยมณี

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
 ของโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
 ใน 3 ด้าน คือ ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
 ในโรงเรียน และด้านจัดบริการนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน
 ประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 33 ข้อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียน
 วัดเสารงกลาง ปีการศึกษา 2550 จำนวน 218 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
 การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและ
 ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
 วัดเสารงกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีความต้องการอยู่ใน
 ระดับมากทุกด้าน โดยด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน มีความต้องการ
 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีความต้องการ
 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และด้านการจัดบริการนักเรียน มีความต้องการอยู่ใน
 ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24

Maneerat Mahasawat. (2007). A Study of The Guardians' Needs of Educational Management of Watsaothongklang School under The Office of Samutprakarn Educational Service Area Zone 2. Master of Education. Bangkok : Graduate School of Bansomdejchaophaya Rajabhat University.

Advisors : Assoc. Prof. Dr.Pornpipat Permpoln, Dr.Niwat Noimanee.

The objective of this study were A Study of The Guardians' Needs of Educational Management of Watsaothongklang School under The Office of Samutprakarn Educational Service Area Zone 2. These were the arrangement of experiences and activities for teaching and learning, the arrangement of the inner environmental conditions of the school and the arrangement of services for the students. The instruments used for collecting data was of 1 kind : The five – level rating scale questionnaire with 33 items. The sample using in this study were 218 guardians of students who had been learning in Watsaothongklang School. The statistical procedures used for analyzing data were frequency distribution, percentage (%), mean score, standard deviation was used in analyzing and calculating data.

The result of this study found that The Guardians' Needs of Educational Management of Watsaothongklang School under The Office of Samutprakarn Educational Service Area Zone 2 mean 4.26, were of more level in all aspects as following : The level of the arrangement of experiences and activities for teaching and learning was high and the mean was 4.23. The level of the arrangement of the inner environmental conditions of the school was high and the mean was 4.30. The level of the arrangement of services for the students was high and the mean was 4.24.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) เรื่องการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก ดร.นิวัติ น้อยมณี รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์ ที่ให้ความกรุณาเมตตา สละเวลาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการดำเนินการวิจัยจนเป็นผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ประสบการณ์ที่เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ในการสร้างเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณผู้อำนวยการเพียงเพ็ญ สุวรักษ์ ครูอุษา สุวรรณชาติและคณะครูโรงเรียนวัดเสารงกลางทุกท่านที่ให้งานกำลังใจและให้ความช่วยเหลือทุกด้านด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณอันสูงสุดของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นแรงบันดาลใจ ให้การอบรมสั่งสอน ปลุกฝังความใฝ่รู้ในการศึกษา พร้อมทั้งให้งานกำลังใจ ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดความรู้ ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนและให้งานกำลังใจแก่ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จ

มณีนรัตน์ มหาสวัสดิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
ประกาศคุณูปการ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการทำวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์.....	7
การจัดการศึกษาโรงเรียน.....	11
โรงเรียนวัดเสารงกลาง.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	47
สรุปผลการวิจัย.....	47
อภิปรายผล.....	48
ข้อเสนอแนะ.....	50
บรรณานุกรม.....	51
ภาคผนวก.....	56
ภาคผนวก ก	57
ภาคผนวก ข	61
ภาคผนวก ค	67
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	69

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนนักเรียนและห้องเรียน ปีการศึกษา 2550.....	30
2 แสดงจำนวนครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	30
3 แสดงจำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลรวม 3 ด้าน.....	43
5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน.....	43
6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน.....	45
7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดบริการนักเรียน.....	46

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1 โครงสร้างทางการบริหารโรงเรียนวัดเสนาตรงกลาง.....	29

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันเน้นให้มีการกระจายอำนาจสู่ชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น เพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (นพรัตน์ คงยืน, 2546 : บทคัดย่อ) ซึ่งการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญประการหนึ่งที่จะพัฒนาคนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเข้าใจสภาพความเป็นจริงของสังคม จนสามารถดำรงตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง รู้จักรักชาติผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนทุกฝ่าย อีกทั้งต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, 2544 : 7)

ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบัน ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ทำให้การดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงไป สังคมในอนาคตจึงต้องการประชากรที่แตกต่างไปจากปัจจุบัน ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงต้องมุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ โดยรัฐบาลมีนโยบายในการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาระบบการนิเทศ โดยกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและวิธีการจัดการศึกษาใหม่เป็นบทบาทเชิงรุกมุ่งให้ทุกส่วนมีส่วนร่วม หน่วยงานจัดการศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ เพื่อให้สถานศึกษาล่องตัว ตลอดจนมีการระดมทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเร่งวิจัยเพื่อพัฒนาปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพทัดเทียมกันอย่างทั่วถึง อันจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสามารถสร้างศรัทธาหรือค่านิยมของประชาชนที่มีต่อสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายสู่การเป็นเลิศทางการศึกษา พ.ศ. 2550 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้องค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยจัดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปสู่สถานศึกษามากขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาค่านิยมและการเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นให้มากขึ้น ตลอดจนพัฒนาเศรษฐกิจของชาติให้สอดคล้องกับโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งส่วนราชการในท้องถิ่นจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุน โดยถือว่าการพัฒนาสถานศึกษาหรือโรงเรียนเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติ (ภทิรา เสงี่ยมศักดิ์, 2547 : บทคัดย่อ)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันยังไม่สามารถจัดให้ตอบสนองต่อความต้องการ ในการพัฒนาบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศในยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการที่ก่อให้เกิดสภาพปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นสถาบันให้การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถพร้อมที่จะรับการศึกษาในระดับสูงขึ้นจนเป็นบุคคลที่จะพัฒนาประเทศได้ โรงเรียนประถมศึกษาทุกแห่งจึงมีภาระต้องศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับการจัดการศึกษาของสถาบันจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของนักเรียนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับการจัดการศึกษาโดยตรง เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสูงขึ้นทันกับการเปลี่ยนแปลง

เนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และอัญเชิญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน จึงได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นในการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้ปกครองนักเรียนเป็นหน่วยแรกของสังคมจึงถือว่าผู้ปกครองเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา จะเห็นได้ว่าในโรงเรียนเอกชนหรือโรงเรียนที่ผู้ปกครองนักเรียนมีสภาพความพร้อมสูงมากและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาดี โรงเรียนก็สามารถจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้ง่ายซึ่งมักพบในโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ตัวอำเภอหรือตัวเมืองที่เจริญเป็นส่วนใหญ่ ส่วนโรงเรียนใดที่อยู่ในเขตที่ประสบปัญหาหลายด้าน ถ้าหากผู้ปกครองขาดความพร้อมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองมีน้อย ก็มักจะมีอุปสรรคในการจัดการศึกษาพอสมควร แต่บางครั้งก็พบว่าในชุมชนชนบทผู้ปกครอง

นักเรียนก็สามารถให้ความร่วมมือ และมีส่วนร่วมที่ดีในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโรงเรียนก็สามารถจัดการศึกษา ให้ประสบความสำเร็จได้เช่นกัน (นพรัตน์ คงยืน, 2546 : บทคัดย่อ)

จากปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาตนเองของคนเรา ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนที่เป็นสถาบันทางสังคม เป็นหน่วยงานของการเปลี่ยนแปลงครอบครัว ชุมชน ทั้งในด้านจิตใจ ด้านวิชาการ และด้านร่างกาย ตลอดจนการกลมเกลียวทางสังคม วัฒนธรรม โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบและวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมและหลากหลาย อีกทั้งเป็นสถาบันที่เป็นความหวังและที่พึ่งของประชาชนทุกระดับชั้น ในการเสริมสร้างและยกระดับความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในอันที่จะนำมาเป็นมรรควิธีในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น ดีขึ้น ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข สิ่งเหล่านี้เป็นภาระหน้าที่ที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายในฐานะที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่ผู้ปกครองตั้งความหวังไว้อย่างสูงเพื่อประสิทธิ์ประสาทความรู้ อบรมบ่มนิสัยลูกหลานให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นคนดีของสังคม แต่ในปัจจุบันนี้ผู้ปกครองต่างไม่แน่ใจในคุณภาพของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนว่ามีความเป็นมาตรฐานเท่าเทียมกันเพียงใด ถึงแม้กระทรวงศึกษาธิการจะประกาศสัมพันธมาตลอดว่าโรงเรียนทุกโรงเรียนมีมาตรฐานเท่าเทียมกัน แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ก็ยังไม่เปลี่ยนแปลงความตั้งใจที่จะส่งบุตรหลานเข้าไปเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ตัวอำเภอหรือตัวเมือง ซึ่งเกิดจากความเป็นมาตรฐานของโรงเรียนหรือความนิยมของผู้ปกครองที่คาดหวังว่าโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ตัวอำเภอหรือตัวเมืองจะมีมาตรฐานเพียงพอที่จะพัฒนาให้บุตรหลานของตนมีคุณภาพเมื่อจบการศึกษาจากโรงเรียนเหล่านี้ ผู้ปกครองนักเรียนจึงมีค่านิยมและเจตคติที่ดีต่อโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ตัวอำเภอหรือตัวเมือง จะเห็นได้จากการรับนักเรียนเข้าเรียนเกินเป้าหมายและแผนที่วางไว้ เนื่องจากผู้ปกครองทั้งในพื้นที่ตัวอำเภอหรือตัวเมืองนิยมส่งบุตรหลานของตนเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ตัวอำเภอหรือตัวเมืองเป็นผลทำให้โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางมีจำนวนนักเรียนลดลง โดยเข้าใจว่าโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ตัวอำเภอหรือตัวเมืองมีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรมีหลายปัจจัย ปัจจัยที่น่าสนใจและเห็นว่าคุณค่าอย่างยิ่งก็คือปัจจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู นักเรียน ตลอดจนผู้ปกครองนักเรียนเพราะความพึงพอใจเป็นสิ่งที่ดี ที่ชอบที่พอใจต่อสิ่งต่างๆ ในการปฏิบัติงานในองค์กรใดก็ตาม ถ้าบุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแล้วปัญหาต่างๆ จะเกิดขึ้นกับองค์กรในทุกๆ ด้าน ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้จะไม่เกิดขึ้น ในทางตรงกันข้ามถ้าหากผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ

ต่อการปฏิบัติงานหรือต่อหน่วยงาน องค์การ ย่อมทำให้หน่วยงานหรือองค์การประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน (ภทิรา เสงี่ยมศักดิ์, 2547 : บทคัดย่อ)

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ผู้ปกครองบางส่วนได้เห็นความสำคัญของการศึกษาของบุตรหลานมากขึ้น เช่น นำบุตรหลานไปเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง โดยยอมเสียค่าใช้จ่ายแพงขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้นโดยวิธีการต่างๆ แต่สภาพความสำเร็จในการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาก็ยังมีความแตกต่างกันตามปัจจัยพื้นฐานของชุมชน บางโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่บางโรงเรียนก็ประสบปัญหาในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าผู้ปกครองนักเรียนคือหน่วยแรกและสำคัญที่สุดของสังคม ที่ให้ความรู้ ให้การศึกษาอบรม ดูแลตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิในครรภ์เป็นต้นมา ผู้ปกครองนักเรียนจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างยิ่ง ดังนั้นเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพและลักษณะที่พึงประสงค์ เพราะผู้ปกครองเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดนักเรียน มีความเข้าใจความรู้สึกความต้องการของนักเรียนมากกว่าครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครองทุกคนต้องการให้บุตรหลานของตนได้รับประสบการณ์ที่ดีในการดำรงชีวิต เป็นคนเก่ง ดี มีความสุข สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ มีความรักและห่วงหาอาทรถึงกัน ชุมชนของตน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสาชิงช้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นปัจจัยพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน การบริหารการศึกษาของโรงเรียนวัดเสาชิงช้าให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสาชิงช้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านจัดบริการนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสาชิงช้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ปีการศึกษา 2550 ด้วยการประเมินจากองค์ประกอบ 3 ด้านคือ ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านจัดบริการนักเรียน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดเสารงกลาง ปีการศึกษา 2550 จำนวน 482 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดเสารงกลางปีการศึกษา 2550 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเครจี และมอร์แกน ได้ 218 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้น โดยสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ด้วยการจับฉลาก

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ(Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครองแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านอายุต่ำกว่า 35 ปี และ 35 ปีขึ้นไป ด้านวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี ด้านอาชีพประกอบด้วย รับจ้าง รับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ทำธุรกิจส่วนตัวและเกษตรกร

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลางใน 3 ด้านคือ ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และด้านจัดบริการนักเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การศึกษาวิจัยความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง ประโยชน์ของการวิจัยมีดังนี้คือจะเป็นข้อมูลและแนวทางเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง ให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพสอดคล้องต่อความต้องการของผู้ปกครอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยนี้เท่านั้นไม่ใช้ความหมายทั่วไปเพื่อให้เข้าใจตรงกับ ความมุ่งหมาย จึงได้นิยามศัพท์ดังนี้

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือ บุคคลที่เด็กอยู่ด้วยเป็นประจำ หรือที่เด็กอยู่รับใช้การงาน ของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ระดับชั้นประถมศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวัดเสารงกลาง

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนวัดเสาชิงช้าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 2 เปิดสอนระดับชั้นปฐมวัย ระดับชั้นประถมศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

อายุ หมายถึง อายุจริงของผู้ปกครอง ตามปีปฏิทินแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มอายุต่ำกว่า 35 ปี และ กลุ่มอายุ 35 ปีขึ้นไป

วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง แบ่งเป็น 3 ระดับคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ หมายถึง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครอง แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ รับจ้าง รับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ทำธุรกิจส่วนตัวและเกษตรกร

ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา หมายถึง ระดับความต้องการของผู้ปกครองที่มากกว่าระดับสภาพปัจจุบันของโรงเรียนวัดเสาชิงช้า ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดเสาชิงช้าที่มีต่อการจัดการศึกษา ในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านจัดบริการนักเรียน

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ใช้กรอบแนวคิดของมามี โชติมา (2546 : 8) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตัวแปรอิสระได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครองแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านอายุ วุฒิการศึกษา และอาชีพ ตัวแปรตามได้แก่ ความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสาชิงช้าใน 3 ด้าน คือ ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และด้านจัดบริการนักเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ การจัดการศึกษาโรงเรียนข้อมูลโรงเรียนวัดเสาชิงช้าและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ในบทต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์
2. การจัดการศึกษาโรงเรียน
3. โรงเรียนวัดเสารงกลาง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์

แนวคิดของความต้องการ

ความต้องการเป็นสภาวะของคนที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวัง หรือสิ่งที่ควรจะเป็นกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง หากมีความแตกต่างกันก็เกิดความต้องการขึ้น โดยที่มนุษย์จะเต็มสิ่งที่ขาดไปเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นกับสิ่งที่เป็นอย่างจริง โดยความต้องการของมนุษย์มีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

ความต้องการของมนุษย์ มีแนวคิดที่คล้ายคลึงกันของนักจิตวิทยาหลายคน เช่น มาสโลว์ (A.H. Maslow) แอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) เมอร์เรย์ (Murray) และ แมคคลีแลนด์ (McClelland) กล่าวถึง การเรียนรู้ลักษณะความต้องการของบุคคลซึ่งเป็นลักษณะความต้องการตามธรรมชาติของคนโดยทั่วไป มีผู้ให้ความหมายของความต้องการดังนี้

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs)

มาสโลว์ (Maslow, อ้างถึงใน สมปราชญ์ จอมเทศ, 2541: 124) ได้กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการและความต้องการนั้น จะมีอยู่ตลอดเวลา เป็นความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองโดยการทำงาน ความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่มีความหมายสำหรับบุคคลต่อไปนั้น แต่ถ้าหากยังไม่ได้รับการตอบสนองบุคคลจะดิ้นรนทุกวิถีทางให้ได้ซึ่งความต้องการนั้นๆ ในปี ค.ศ. 1954 มาสโลว์ (Maslow) ได้ตั้งสมมุติฐาน เกี่ยวกับความต้องการของบุคคลไว้ว่า บุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอื่น ๆ ต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจะเป็นสิ่งจูงใจ

ในพฤติกรรม ของคนนั้น และความต้องการของบุคคล จะเรียงเป็นลำดับขั้นตอนความสำคัญ นั่นคือเมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงต่อไป ความต้องการที่กล่าวมานี้ แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้า และความต้องการทางเพศเป็นต้น

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการแสวงหาความปลอดภัยทั้งปวง เช่น ต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และต้องการความคุ้มครองจากผู้อื่น

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นหลังจากความต้องการในสองขั้นแรกได้รับการตอบสนองแล้ว เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในภาระงานแล้ว คนเราจะต้องการความรัก มิตรภาพ ความใกล้ชิดผูกพัน ต้องการเพื่อน การมีโอกาสเข้าสมาคมสังสรรค์กับผู้อื่น ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม

4. ความต้องการได้รับความสำเร็จแห่งตน (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการระดับสูงสุดในชีวิตของตน คือต้องการจะเต็มเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาสูงสุดของตัวเอง ความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุดยอด ความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ การก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในอาชีพและการงาน และต้องการเป็นบุคคลที่มีความสามารถอย่างแท้จริงในการใช้ความรู้ นั้นให้เกิดประโยชน์ต่อมนุษยชาติ

5. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) เมื่อความต้องการทางสังคมได้รับการตอบสนองแล้ว คนเราจะต้องการสร้างสถานภาพของตัวเองให้สูงเด่น มีความภูมิใจและสร้างการนับถือตนเอง ขึ้นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ ความรู้สึกรับรองในตัวเองและเกียรติยศ ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ ยศ ตำแหน่ง ระดับเงินเดือนที่สูง งานที่ท้าทาย ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงาน โอกาสแห่งความก้าวหน้าในงานอาชีพ เป็นต้น

ทฤษฎีความต้องการของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer's Modified Need Hierarchy Theory)

แอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer :1972) ได้คิดทฤษฎีความต้องการที่เรียกว่าทฤษฎีอีอาร์จี (ERG: Existence – Relatedness – Growth Theory) โดยแบ่งความต้องการของบุคคลเป็น 3 ประการคือ

1. ความต้องการมีชีวิตอยู่ (Existence Needs) เป็นความต้องการที่ตอบสนองเพื่อให้มีชีวิตอยู่ต่อไป ได้แก่ ความต้องการทางกายและความต้องการความปลอดภัย

2. ความต้องการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น (Relatedness Needs) เป็นความต้องการของบุคคลที่จะมีมิตรสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างอย่างมีความหมาย

3. ความต้องการเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) เป็นความต้องการสูงสุด รวมถึงความต้องการได้รับความยกย่อง และความสำเร็จในชีวิต

จากแนวคิดทฤษฎีของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer:1972) สรุปได้ว่า มีความคล้ายคลึงกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) ทั้งในด้านความต้องการทางกายภาพ ความต้องการด้านความรักและมิตรภาพ และความต้องการในความสำเร็จในชีวิต

ทฤษฎีความต้องการของเมอร์เรย์ (Murray's Manifest Needs Theory)

เมอร์เรย์ (Murray:1938) ได้อธิบายว่า ความต้องการของบุคคลมีความต้องการหลายอย่างในเวลาเดียวกันได้ความต้องการของบุคคลที่เป็นความสำคัญเกี่ยวกับการทำงานมีอยู่ 4 ประการคือ

1. ความต้องการความสำเร็จ หมายถึง ความต้องการที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
2. ความต้องการมีมิตรสัมพันธ์ ความต้องการมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น โดยคำนึงถึงการยอมรับของเพื่อนร่วมงาน
3. ความต้องการอิสระ เป็นความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง
4. ความต้องการมีอำนาจ ความต้องการที่จะอิทธิพลเหนือคนอื่น และต้องการที่จะควบคุมคนอื่นให้อยู่ในอำนาจของตน

จากแนวคิดทฤษฎีของเมอร์เรย์ (Murray) สามารถสรุปได้ว่าไม่ว่าจะเป็นความต้องการด้านความสำเร็จ ความต้องการมีความสัมพันธ์อันดี ความต้องการอิสระ และความต้องการมีอำนาจนั้นส่งผลให้เกิดประสิทธิผลที่ดีต่อการทำงานขององค์กรต่าง ๆ ทั้งสิ้น

ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของแมคคลีแลนด์ (McClelland's Achievement Motivation Theory)

แมคคลีแลนด์ (McClelland, อ้างถึงในศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ, 2541:184 – 188) ได้เน้นความต้องการไว้ 3 ประการคือ

1. ความต้องการประสบความสำเร็จ (Need for Achievement) เป็นความต้องการที่จะทำงานได้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีมาตรฐานสูงขึ้นในชีวิต มีผู้ต้องการความสำเร็จสูงจะมีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้คือ มีเป้าหมายในการทำงานสูง ชัดเจนและท้าทายความสามารถ มุ่งที่ความสำเร็จของงานมากกว่ารางวัล หรือผลตอบแทนเป็นเงินทอง และต้องการข้อมูลย้อนกลับในความก้าวหน้าสู่ความสำเร็จทุกระดับรับผิดชอบงานส่วนตัวมากกว่าการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น

2. ความต้องการมิตรสัมพันธ์ (Need For Affiliation) เป็นความต้องการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น เป็นความต้องการที่จะรักษามิตรภาพและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไว้อย่างใกล้ชิด ผู้มีความต้องการความผูกพันมีลักษณะดังนี้ พยายามสร้างและรักษาสัมพันธภาพและมิตรภาพให้ยั่งยืน อยากให้บุคคลอื่นชื่นชมตัวเอง และสนุกสนานกับงานเลี้ยง กิจกรรมทางสังคม และการพบปะสังสรรค์ แสวงหาการมีส่วนร่วม ด้วยการร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม หรือองค์กรต่างๆ

3. ความต้องการอำนาจ (Need for Power) เป็นความต้องการที่จะมีส่วนควบคุม สร้างอิทธิพลหรือรับผิดชอบในกิจการของผู้อื่น ผู้มีความต้องการอำนาจจะมีลักษณะพฤติกรรมแสวงหาโอกาสในการควบคุมหรือมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น ชอบการแข่งขันในสถานการณ์ที่มีโอกาสให้ตนเองครอบงำคนอื่นได้ และสนุกสนานในการเชิญหน้าหรือโต้แย้ง ต่อสู้กับผู้อื่น ความต้องการอำนาจมีสองลักษณะ คือ อำนาจบุคคล และอำนาจสถาบัน อำนาจบุคคลมุ่งเพื่อประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าองค์กร แต่อำนาจสถาบันมุ่งเพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยทำงานร่วมกับคน

จากแนวคิดทฤษฎีของแมคคลีแลนด์ (McClelland) สรุปได้ว่า แรงจูงใจจากความต้องการของบุคคลมีความสำคัญต่อองค์การมาก เพราะบุคคลที่มีความต้องการความสำเร็จสูง มักทำอะไรเพื่อตนเองมากกว่าเพื่อคนอื่นหรือต่อองค์การจึงอาจมีปัญหาการทำงานร่วมกับคนอื่นและการรับผิดชอบต่อการทำงานกรณีบุคคลที่มีความต้องการอำนาจเชิงส่วนตัวสูงก็มักจะทำให้คนอื่นทำอะไรเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง บุคคลที่มีความต้องการความสัมพันธ์กับคนอื่นสูงก็มักมีจุดอ่อนในการบริหารและบุคคลที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่งทางการบริหารมากกว่าลักษณะอื่น คือ บุคคลที่มีความต้องการอำนาจเชิงสถาบัน (วิโรจน์ สารัตนะ, 2542 : 100)

จากแนวความคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของนักจิตวิทยาที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าความต้องการของบุคคลเกิดจากการขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนั้น หรือเป็นความต้องการที่จะมีสิ่งนั้นเพิ่มขึ้นแม้ว่าไม่ได้ขาดแคลนก็ตาม ซึ่งอาจจะกล่าวโดยรวมได้ว่า ความต้องการเป็นการกระทำเพื่อปรับให้เกิดความสมดุลทั้งทางร่างกายและสภาพแวดล้อมภายนอก ความพยายามนี้เองเป็นแรงจูงใจหรือแรงขับ (Drive) ส่วนความสมดุล เปรียบเสมือนความสำเร็จตามที่บุคคลต้องการอยากได้ บุคคลทุกคนต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง และมีความต้องการหลายระดับ ดังนั้นการท้าวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และด้านจัดบริการนักเรียน จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดเสารงกลางต่อไป

การจัดการศึกษาโรงเรียน

ความหมายของการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษา หมายถึงกิจกรรมทางสังคมเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างสะสมพลังของชาติชาติใดมี "ทุนทางสังคม" แข็งแกร่ง มีคุณภาพดีมาน้อยเพียงใด มีปริมาณมากแค่ไหน ย่อมขึ้นกับคุณภาพของระบบการศึกษา (ชัยอนันต์ สมุทรวณิช, 2542 : 8)

การจัดการศึกษาหมายถึง กระบวนการให้และรับความรู้และประสบการณ์การปรับเปลี่ยนทัศนคติการสร้างจิตสำนึกการเพิ่มพูนทักษะ การทำความเข้าใจให้กระจ่าง การอบรมปลูกฝังค่านิยม การถ่ายทอดศาสนาศิลปะ และ วัฒนธรรมของสังคม การพัฒนาความคิด โดยมีวัตถุประสงค์ที่ให้ผู้บุคคลมีความเจริญงอกงามทางปัญญา มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมสำหรับการประกอบอาชีพ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมมีค่านิยมที่ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (ยุทธชัย เฉลิมชัย และอุทัยวรรณ เฉลิมชัย, 2543 : 9)

การจัดการศึกษาหมายถึงกระบวนการอย่างเป็นระบบโดยมีเป้าหมายชัดเจน คือ การพัฒนาคุณภาพมนุษย์ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกายอารมณ์จิตใจ สังคม สติปัญญา คุณธรรม ค่านิยม ความคิดการประพฤติปฏิบัติ ฯลฯ โดยคาดหวังว่าคนที่มีคุณภาพนี้จะทำให้สังคมมีความมั่นคงสงบสุข เจริญก้าวหน้าทันโลกแข่งขันกับสังคมอื่นในเวทีระหว่างประเทศได้ คนในสังคมมีความสุขมีความสามารถประกอบอาชีพการงานอย่างมีประสิทธิภาพ และ อยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์ (ปรัชญา เวสารัชช์, 2545 : 3)

กล่าวโดยสรุป การจัดการศึกษา คือ กระบวนการให้ความรู้ และจัดประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นเยาวชนของชาติที่มีคุณธรรม มีความสมบูรณ์ในทุกด้าน

วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ในขณะที่การจัดการศึกษามุ่งเป้าหมายระยะยาว สำหรับการพัฒนาบุคคล และการพัฒนาสังคมแต่การจัดการศึกษาโดยทั่วไปย่อมมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งบรรลุผลหลายประการได้แก่ (ปรัชญา เวสารัชช์, 2545 : 4 – 5)

1. ให้บริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ โดยถ่ายทอดเนื้อหา ความรู้ความเข้าใจที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้ได้รับการศึกษาวางตัวได้เหมาะสมในสังคม และมีความสามารถประกอบอาชีพตามความถนัด ความสนใจ หรือตามโอกาสของแต่ละคนได้ สถานศึกษาส่วนใหญ่ที่เรียกว่า โรงเรียน มหาวิทยาลัย ศูนย์การเรียนรู้ สถานศึกษาปฐมวัยทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการทางการศึกษา

2. เตรียมนักเรียนวัยเรียนให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ และ จัดให้นักเรียนในวัยเรียนได้รับการศึกษาเพื่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองต่อเนื่อง โดยส่งเสริมเกื้อหนุนให้นักเรียนวัยเรียน

ขั้นพื้นฐาน ได้มีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย เซลล์ปัญญา ความสนใจที่เหมาะสม มีความพร้อมในการศึกษาระดับสูงขึ้นไป การจัดการส่วนนี้โดยทั่วไปเป็นความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองและสถานศึกษา ส่วนนักเรียนในวัยเรียนทุกระดับจะได้รับการศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการเตรียมตัวระดับพื้นฐาน และเพื่อมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพการงานต่อไป

3. ให้โอกาสทางการศึกษา โดยเข้าถึงผู้รับบริการที่ไม่สามารถเข้ารับการศึกษาดังปกติที่มีอยู่หลากหลายการจัดการศึกษาลักษณะนี้มุ่งไปที่ผู้ด้อยโอกาสต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีความยากจน ผู้ที่พลาดโอกาสได้รับการศึกษาในบางช่วงของชีวิต ผู้ที่มีปัญหาทางร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา การจัดการศึกษาเช่นนี้มักดำเนินการโดยสถานศึกษาเฉพาะด้านเช่นโรงเรียนสอนคนตาบอด โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์หรือโดยวิธีการอื่นนอกกรอบและตามอัธยาศัยเช่นศูนย์การเรียนรู้การศึกษาในระบบทางไกล เป็นต้น

4. ตอบสนองความต้องการทางการศึกษาระดับสูงในเชิงคุณภาพวัตถุประสงค์นี้มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้พัฒนาความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ซึ่งอาจดำเนินการ โดยสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการวิเคราะห์วิจัยระดับสูง มุ่งคิดค้นเนื้อหาสาระที่แปลกใหม่จากเดิมนอกจากนี้ยังรวมถึงการฝึกอบรมเฉพาะทางเช่นด้านการเกษตร การอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นต้น มักดำเนินการในรูปแบบ การประชุมสัมมนา การฝึกอบรม การดูงาน การฝึกปฏิบัติ ฯลฯ

5. พัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลให้เต็มตามความสามารถและตอบสนองวิถีทัศน์ในการพัฒนาประเทศวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาข้อนี้เน้นการพัฒนามนุษย์ในลักษณะบูรณาการคือให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนทุกด้านทั้งทางร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม ความคิด ความสำนึก ความรับผิดชอบ ฯลฯ ซึ่งตามปกติควรเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา แต่หากสถานศึกษาไม่สามารถดูแลแบบให้ครบถ้วนได้ก็ต้องจัดเสริมเพิ่มเติมในลักษณะการฝึกอบรมและการสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนปกติ หรือ การใช้สื่อต่างๆช่วยเสริมวัตถุประสงค์ส่วนนี้ ยังรวมไปถึงการพัฒนาทักษะ และคุณภาพของผู้ที่ทำงานแล้ว หรือ ผู้ที่ผ่านการศึกษาตามกระบวนการปกติให้สามารถติดตามความรู้ใหม่ ๆ และวิทยาการที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่อง

ความสำคัญของการจัดการศึกษา

การศึกษาถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของชีวิต โดยเฉพาะสังคมโลกปัจจุบันในยุคโลกาภิวัตน์ ยุคของการบริโภคข่าวสารข้อมูลไร้พรมแดน นานาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศผู้นำความเจริญทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีได้ให้ความสำคัญของการศึกษาแก่ประชาชาติอย่างมาก มีการจัดสรรงบประมาณในการให้การศึกษาแก่ประชาชนในลำดับต้น ๆ ของการจัดสรรงบประมาณในแต่ละประเภทของประเทศ เช่นเดียวกันกับประเทศไทยได้ให้ความสำคัญของการให้

การศึกษาประชาชนโดยมีการจัดสรรงบประมาณของรัฐในการบริหารประเทศด้านการศึกษาในระดับต้นมาตลอดทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ของประเทศไทยตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (ฉบับปัจจุบัน พ.ศ.(2550 - 2554) ได้มุ่งเน้นความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรหลักที่สำคัญในการพัฒนาทุกด้าน การพัฒนาประเทศระบุนให้ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ทางด้านกฎหมายทางการศึกษาได้แก่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ก็ระบุไว้ชัดเจนว่าจะมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 4)

ความจริงก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆของโลกยุคโลกาภิวัตน์มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดีมีปัญญามีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการได้ติดตามผลและดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรตลอดมาผลการ ศึกษาพบว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนานกว่า 10 ปี มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดหลักสูตรจากส่วนกลาง ไม่สามารถสะท้อนสภาพความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและท้องถิ่น
2. การจัดหลักสูตรและการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ยังไม่สามารถผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในภูมิภาค จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้คนไทยมีทักษะกระบวนการและเจตคติที่ดีทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์
3. การนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่สามารถสร้างพื้นฐานในการคิด สร้างวิธีการเรียนรู้ให้คนไทยมีทักษะในการจัดการและทักษะในการดำเนินชีวิตสามารถเผชิญปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศยังไม่สามารถที่จะทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายในยุคสารสนเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองท้องถิ่นและชุมชนประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญของงานของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้การฝึกการอบรมการสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างสรรคความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และ สังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 17) ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยกอบกู้วิกฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืน เชื่อมมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้างและระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างคนบูรณาการการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงาน สร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงาน กระทรวงศึกษาธิการโดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาลมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเห็นสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช พ.ศ. 2544 โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือเป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักยืดหยุ่น กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปี หรือรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญา

ท้องถิ่นคุณสมบัตินับเป็นประสงค์เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เป้าหมายด้วย

การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีความรู้ ความเข้าใจ และ ประสพการณ์ เรื่องการจัดการการบำรุงรักษา และ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผลสมณสถานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปฏิบัติคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ได้ ทุกกระบวนการศึกษา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 :18)

เพื่อให้การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ สถานศึกษาต้องมีการประสานสัมพันธ์ และร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนให้การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่องนอกจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการยังจำเป็นต้องสนับสนุน ส่งเสริมด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษาให้ครอบคลุม หลักสูตรและกว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นสากลทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการ จะได้จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการใช้หลักสูตร แนวทางการวัดและประเมินผล การจัดระบบแนะแนวในสถานศึกษาการวิจัยในสถานศึกษาและการใช้กระบวนการวิจัย ในการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดจน เอกสารประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ประชาชนทั่วไปผู้ปกครอง และผู้เรียนมีความเข้าใจ และ รับทราบบทบาทของตนในการพัฒนาตนเอง และสังคม

การศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาก่อนภาคบังคับที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในขั้นที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย ได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ ทั้งนี้เนื่องจากเด็กปฐมวัยหมายถึงเด็กที่มีอายุระหว่าง 0-6 ขวบนั้น เป็นวัยที่มีพัฒนาการทุกด้านเจริญเติบโตในอัตราที่สูงที่สุด โดยเฉพาะระบบประสาทและสมองซึ่งเจริญเติบโตได้ถึงร้อยละ 80 ของผู้ใหญ่ เป็นระยะที่เกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุดในชีวิต ศักยภาพแห่งการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่ หากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง นักจิตวิทยาและนักการศึกษาทั่วไปต่างเชื่อว่า ประสบการณ์ที่เด็กปฐมวัยได้รับจะเป็นพื้นฐานของการพัฒนาการทุกด้านต่อไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การวางรากฐานที่ดีให้กับเด็กปฐมวัย จึงเท่ากับเป็นการเตรียมและสร้างพลเมืองที่ดีมีคุณภาพให้กับประเทศชาตินั่นเอง อาจกล่าวได้ว่าจุดมุ่งหมายของการจัดการ ศึกษาปฐมวัย ก็เพื่อสร้างเสริมพัฒนาการทุกด้านให้เจริญเติบโตถึงขีดสุดของศักยภาพและเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนรู้และชีวิต โดยคุณสมบัติที่มุ่งสร้างเสริม คือ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มคุณธรรม จริยธรรม วิถีชีวิตไทย สิ่งแวดล้อมและค่านิยม ความเสมอภาค ดังนั้นการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นการวางรากฐานเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์อีกทั้งยังมีความสำคัญในฐานะที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจัดการ ศึกษาของมนุษย์อันเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ การศึกษาปฐมวัยจึงเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคล สำหรับอนาคตของประเทศ บนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์

การศึกษาระดับประถมศึกษา

การศึกษาโดยเฉพาะการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นกระบวนการผลิตกำลังคนระดับพื้นฐานซึ่งประเทศชาติมีความต้องการมากที่สุดเป็นการศึกษาระดับพื้นฐานที่ก่อให้เกิดสมรรถภาพในตัวบุคคล และส่งผลถึงคุณภาพของการศึกษาของคนไทยนโยบายและแนวคิดหลักของการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคม และการเมือง จวบจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2530 ได้มีการศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 9 ปี เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ในการพัฒนาประเทศไปสู่ระบบเกษตรอุตสาหกรรม ปัจจุบันได้มีการขยายโอกาสทางการศึกษาเป็น 9 ปี ในบางพื้นที่ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จะเห็นได้ว่ารัฐได้มุ่งเน้นการขยายตัวของการศึกษาภาคบังคับให้กับประชาชนของประเทศจาก 6 ปี เป็น 9 ปี และจะเป็น 12 ปีในที่สุด สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงแนวคิดในปัจจุบันที่มองการศึกษาเป็นทั้งการกล่อมเกลาก่อนบุคคล (Socialization) การบริการพื้นฐาน

(Services) และการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ (Investment) นอกจากนั้นรัฐยังได้เน้นการศึกษาพื้นฐานในแง่ของ Education for All และ All for Education นั้นหมายถึงการศึกษาเพื่อปวงชนและสิ่งทั้งหมดในสังคมเพื่อการศึกษามุ่งสร้างเอกภาพของชาติ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม รู้จักคิดและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และขณะเดียวกันได้เน้นให้มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับ สภาพความต้องการด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ เพราะสภาพสังคม วิทยาการ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาหลังระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน โดยรัฐมีนโยบายขยายการศึกษามากระดับมัธยมศึกษา ให้ทุกคนมีความเสมอภาคทางการศึกษา เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งสู่ความเป็นเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามระบอบประชาธิปไตย เป้าหมายของการจัดการศึกษายังคงมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของไทยในปัจจุบันก็มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และประสบการณ์ในฐานะที่เป็นสมาชิกในสังคมประชาธิปไตยซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพุทธศักราช 2535 ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กำหนดในจุดมุ่งหมายว่า "เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและศึกษาต่อ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข"

สำหรับโครงสร้างของหลักสูตรจัดเป็น 5 กลุ่มวิชา คือ

1. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์
2. กลุ่มวิชาภาษาประกอบด้วยวิชาภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
3. กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ประกอบด้วยวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา

ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อม และเศรษฐศาสตร์

4. กลุ่มพัฒนาศิลปะสุนทรียภาพ ประกอบด้วยวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา และวิชาศิลปศึกษา
5. กลุ่มการทำงานและอาชีพ

ด้านการจัดการเรียนการสอนเน้น กระบวนการคิด กระบวนการทำงานร่วมกัน และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยเน้นให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

ดังนั้นความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา หมายถึง สิ่งที่ผู้ปกครองคาดหวังว่าเด็กจะได้รับหรือเป็นสิ่งที่โรงเรียนจะต้องจัดให้แก่เด็กนักเรียนซึ่งในงานวิจัยนี้จะนำเสนอ

ใน 3 ประเด็น คือการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อม ในโรงเรียน การจัดบริการนักเรียน

การจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของ การจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้การสอน (มาตรา 24) ดังนี้ การจัดการเรียนรู้การสอนโดยการผสมผสานสาระความรู้ต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้ง การปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา เช่นเดียวกับ นิรมล ศตวุฒิ และคณะ (2540 : 112) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างการสอน การทดสอบ เป็นต้น ซึ่งการสอนจะดำเนินไปได้ด้วยดี จะต้องคำนึงถึงการจัดประสบการณ์และกิจกรรม การเรียนรู้การสอนอย่างมีระบบดังนี้

1. ตัวป้อน (Input) คือ ผู้เรียน ผู้สอน เนื้อหาวิชา สื่อการสอน เป็นต้น
2. กระบวนการ (Process) หมายถึง กระบวนการจัดการสอน เป็นการวางแผนและ เตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน และการประเมินผลการสอน
3. ผลผลิต (Product) เป็นผลสมบรูณ์ของผู้เรียน จากการวัดและประเมินผลของ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ปรารถนาของผู้เรียนเป็นไปตามความคาดหวังของหลักสูตร

ในหนังสือพุทธวิธีในการสอนในเรื่อง หลักการสอนของครูที่ดีและมีประสิทธิภาพจาก พุทธวิธีในการสอน (ป.อ.ปยุตโต, 2540 : 14 – 17) ได้นำหลักการสอนของพระพุทธองค์มาอธิบาย ด้วยภาษาง่าย ๆ ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้เข้าใจในเนื้อหา และขอบเขตของกฎเกณฑ์ และหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และที่จะนำมาใช้ในการสอนอย่างชัดเจน ตลอดจนรู้ขีดความสามารถของบุคคลที่มีพัฒนาการ อยู่ในระดับต่าง ๆ

2. มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์เป็นอย่างดี
3. รู้วิธีการและกลวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะนำเข้าสู่เป้าหมายที่ต้องการ
4. มีความรู้ในวิชาสรีรวิทยา และจิตวิทยา อย่างน้อยให้ทราบองค์ประกอบต่าง ๆ และปฏิบัติ หน้าที่ของบุคคล และถ้าเป็นไปได้ควรมีความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในทางวิทยาศาสตร์ เพื่อรู้จักสภาวะของสิ่งทั้งหลายและมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อสิ่งเหล่านั้น อันจะเป็นเครื่องเพิ่มพูน ประสิทธิภาพในการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

5. รู้ความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความโน้มเอียง แนวความสนใจ และความถนัด โดยธรรมชาติ

6. รู้ความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านระดับสติปัญญา ความสามารถ พัฒนาการ ด้านต่าง ๆ และความพร้อมที่จะเรียนรู้

7. รู้ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคถ่วง หรือส่งเสริมเพิ่มพูนผลสำเร็จของการเรียนรู้ และการฝึกอบรมในระดับต่าง ๆ เข้าแก้ไขหรือส่งเสริม นำการเรียนรู้และการฝึกอบรมให้ดำเนินก้าวหน้าไปด้วยดี

8. รู้ประวัติพื้นเพเดิม และประสบการณ์ในอดีตของผู้เรียน

9. พิจารณาส่งเกตดูผู้เรียนในขณะที่เขามีบทบาทอยู่ในชีวิตจริงภายในกลุ่มชน หรือสังคม สามารถรู้เท่าทัน และเข้าใจพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เขาแสดงออกในขณะนั้น ๆ ว่าเป็นผู้มีปัญหาหรือไม่ อย่างไร มองเห็นสาเหตุของปัญหานั้น และพร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือแก้ไขได้ทันที

10. รู้ชัด เข้าใจแจ่มแจ้ง และแน่ใจว่าผลสัมฤทธิ์ที่เป็นจุดหมายนั้นคืออะไร เป็นอย่างไร และตนเองสามารถกระทำผลสัมฤทธิ์นั้นให้เกิดขึ้นได้จริงด้วย

นอกจากหลักการสอนทั้ง 10 ข้อแล้ว ตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ หรือให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ทันที คือ ครูที่เป็นกัลยาณมิตรของนักเรียน คือเป็นที่รัก น่าเคารพ น่ายกย่อง คอยให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาที่ดี พร้อมที่จะรับฟัง และสามารถชี้แจงแถลงเรื่องต่าง ๆ ให้ลึกซึ้งได้ พร้อมทั้งเป็นผู้ที่นำทางหรืออำนวยความสะดวกช่วยให้ผู้เรียนดำเนินเข้าสู่ปัญญา เริ่มจากการช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้อง (พระธรรมปิฎก, 2540 : 6-8)

เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น ครูผู้สอนควรดำเนินการสอนตามลำดับขั้นตอนสำคัญๆ ซึ่ง กาเย (อ้างถึงในนิรมล ศตวุฒิ และคณะ, 2540 : 103) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น จะมีลำดับขั้นตอนที่สำคัญๆดังนี้คือ

1. สร้างความเข้าใจ คือทำให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียน

2. แจ้งจุดประสงค์ของบทเรียน ให้ผู้เรียนได้ทราบล่วงหน้าว่าเรียนเรื่องนี้แล้ว ผู้เรียนจะทำอะไรได้

3. กระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงพื้นฐานความรู้ที่จะนำมาใช้เป็นการทบทวนความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว เพื่อเตรียมให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมจะเรียนบทเรียนใหม่ และสามารถนำความรู้เดิมมาสัมพันธ์กับความรู้ใหม่

4. เสนอบทเรียนใหม่โดยใช้สื่อกระตุ้น เป็นการเริ่มกิจกรรมของบทเรียนใหม่ โดยใช้สื่อการเรียนการสอนช่วย ซึ่งอาจจะเป็นเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ หรือกิจกรรมก็ได้

5. ให้แนวทางการเรียนรู้ โดยแนะแนวทางให้ผู้เรียนทำกิจกรรมด้วยตนเอง แนะนำวิธีการและแหล่งค้นคว้า

6. ให้ผู้เรียนลงมือ และปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรม เช่น พูด เขียน อภิปราย ฯลฯ

7. ให้ข้อมูลป้อนกลับ คือ ครูแจ้งผลการทำกิจกรรม หรือ ผลการแสดงผลพฤติกรรม ว่าถูกหรือผิด ควรปรับปรุงอย่างไร

8. ประเมินผลหลังการปฏิบัติ คือการประเมินผลพฤติกรรมว่าบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ โดยใช้เครื่องมือการวัดผล เช่น สังเกต ตรวจผลงาน ใช้แบบทดสอบติดตามพฤติกรรม เป็นต้น

9. เพิ่มการจำ และการถ่ายโอนการเรียนรู้ คือ การสรุป ทบทวนบทเรียนเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว ให้ผู้เรียนนำการเรียนรู้ที่ได้จากบทเรียนไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ โดยครูอาจยกตัวอย่างสถานการณ์ และลองให้ผู้เรียนทำกิจกรรมที่นำความรู้ที่เรียนมาแล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่

นอกจากนี้ครูจะเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้มีส่วนร่วมในบทเรียนและเป็นผู้ลงมือกระทำ ให้มากที่สุด เพื่อนักเรียนจะเป็นผู้สร้างปัญหาให้เกิดแก่ตนเอง ไม่ให้เป็นการบังคับการเรียนรู้ และส่งเสริมให้มีการเชื่อมั่นในหลักการ วิธีการและสมมติฐานต่าง ๆ หลังจากได้พิจารณาตนเอง โดยมีเหตุผลเป็นฐานรองรับอย่างเพียงพอ หรือนั่นความสำคัญของอิสรภาพในทางความคิดเป็น อุปกรณ์สำคัญในการสร้างปัญญาการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี จะต้องมียุทธศาสตร์ขั้นตอน มีกระบวนการซึ่งนักการศึกษาได้เสนอแนวทางไว้อย่างมากมาย ในการจัดการเรียนการสอนให้สัมฤทธิ์ผลได้ดีขึ้นนั้น โบกจ์ (Bokge อ้างถึงในลักษมา สุวรรณลอยล่อง, 2546 : 52) ได้เสนอแนวความคิดที่ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดหมายไว้ 4 ประการ คือ

1. การเรียนรู้นั้นเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาความมีเสรีภาพทางปัญญา ฉะนั้นจึงต้องให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการแสดงความคิด หรือใช้สติปัญญาของเขาอย่างเต็มที่

2. การเรียนรู้นั้นเป็นกระบวนการเฉพาะตัว เนื่องจากว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งความสนใจและแบบแผนของการเรียนรู้ ฉะนั้นจึงต้องระลึกไว้เสมอว่า ไม่มีวิธีสอนใด ที่จะใช้ได้ดี สำหรับผู้เรียนทุกคน

3. การเรียนรู้นั้นเป็นกระบวนการ ผู้เรียนต้องเป็นผู้กระทำเอง ฉะนั้นผู้สอนจำเป็นจะต้องช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปะทะสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้เสมอ

4. การเรียนรู้วิธีการเรียนเป็นสิ่งสำคัญกว่าการเรียนรู้เนื้อหาวิชา ฉะนั้นผู้สอนจึงไม่ควรมุ่งสืบทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนตลอดเวลา

ไคเบียร์ (Kibear อ้างถึงใน เอนก นามวงษ์, 2546 : 31-33) ได้เสนอหลักการในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนเอาไว้ 10 ขั้นตอน ซึ่งก็มีส่วนแตกต่างไปจากกาเยหลายข้อด้วยกัน ได้แก่

1. การเตรียมตัวก่อนการเรียนรู้ ก่อนที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่นั้นผู้เรียนควรได้มีความรู้เบื้องต้นว่าเป็นพื้นฐานที่จำเป็นมาก่อนแล้ว และผู้เรียนควรจะได้มีความรู้เบื้องต้นว่าเป็นพื้นฐานที่จำเป็นมาก่อน

และผู้เรียนควรจะได้รับ การกระตุ้นเครื่องเสียก่อน ด้วยการที่ผู้สอนแจ้งให้รู้ว่า ความรู้เดิมอะไรบ้างที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ และความรู้เดิมอะไรบ้าง ที่อาจมาขัดขวางความรู้ใหม่

2. การจูงใจ ผู้เรียนจะเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าหากเขามีความสนใจในสิ่งที่ถูกนำมาให้เขาเรียน การเลือกเนื้อหาที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียน หรือการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ จะเพิ่มความสนใจใคร่เรียนให้แก่ผู้เรียนได้ กิจกรรมหรืองานต่างๆที่จะให้ผู้เรียนกระทำ ควรจะมีลักษณะที่ทำให้เขารู้สึกมั่นใจว่าจะกระทำให้สำเร็จลงไปได้

3. การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเห็นพฤติกรรมปลายทางเป็นแบบอย่างการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเห็นตัวอย่างพฤติกรรมที่ถือว่าประสบผลสำเร็จหรือน่าพอใจ จะช่วยทำให้เขาเกิดการเรียนรู้ด้วยการเลียนแบบพฤติกรรมนั้นตามไปด้วย

4. การตอบสนองอย่างมีชีวิตชีวา การกระทำกิจกรรมต่างๆในชั้นเรียนควรเป็นเรื่องของผู้เรียนเป็นหลัก เพราะผู้เรียนจะเรียนรู้จากสิ่งที่เขาได้ลงมือทำเอง หาใช้สิ่งที่ผู้สอนได้กระทำไม่

5. การแนะแนวในการแสดงพฤติกรรมที่เป็นการเรียนรู้ใหม่นั้น ผู้เรียนควรจะได้รับคำแนะนำช่วยเหลือ จนกระทั่งเขาสามารถแสดงพฤติกรรมนั้นได้เองโดยลำพัง

6. การฝึกปฏิบัติในการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนควรได้รับโอกาสที่จะฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่างๆที่เรียนรู้ใหม่บ่อยครั้ง

7. การแจ้งผลกลับไปให้ทราบในการแสดงพฤติกรรมที่เป็นการเรียนรู้ใหม่แต่ละครั้งนั้น ผู้เรียนควรได้รับทราบผลการแสดงพฤติกรรม หรือการปฏิบัติงานของเขาโดยทันที

8. การจัดลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ในการเรียนการสอนนั้น เนื้อหาวิชาควรถูกนำมาจัดในลักษณะที่จะให้ผู้เรียนเรียนจากง่ายไปหายาก หรือจากสิ่งใกล้ตัว ไปหาสิ่งไกลตัว การเรียนรู้ให้สำเร็จก็จะดำเนินไปตามนั้น หาไม่แล้วผู้เรียนจะเกิดความเบื่อหน่ายได้

9. ความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันในด้านวิธีการเรียนรู้และอัตราในการเรียนรู้ ฉะนั้นประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่จัดให้แก่ผู้เรียนจึงต้องจัดในลักษณะที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยวิธีการที่เขาถนัด และในอัตราที่เหมาะสมกับความสามารถ

10. พฤติกรรมการสอนในชั้นเรียน ผู้สอนต้องระลึกอยู่เสมอว่า ทักษะในการกระตุ้นความสนใจ การอธิบาย การให้คำแนะนำ การใช้ตัวเสริมแรง ตลอดจนบริการห้องเรียน ล้วนแต่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพแตกต่างกันออกไปทั้งสิ้น ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน และกำหนดวิธีการสอนในแต่ละวิชา และแต่ละชั่วโมง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหมายถึงการปฏิบัติต่างๆที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2540 : 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนเพราะกิจกรรมทั้งของผู้เรียนและผู้สอนที่เหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง ดังนั้นผู้สอนจึงไม่ควรละเลยจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจให้สอดคล้องกับวัย สติปัญญา ความสามารถของผู้เรียน และเนื้อหาของบทเรียนนั้นๆ โดยจะต้องจัดอย่างมีจุดหมาย

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายดังนี้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2540 : 4 – 5)

1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านร่างกายอารมณ์สังคมและสติปัญญาไปพร้อมกัน
2. เพื่อสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน
3. เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน
4. เพื่อสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร
5. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร
2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน
3. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัยความสามารถความสนใจของผู้เรียน
4. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาวิชา
5. จัดกิจกรรมให้มีลำดับขั้นตอน
6. จัดกิจกรรมให้น่าสนใจ
7. จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ
8. จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการที่ท้าทายความคิดความสามารถของผู้เรียน
9. จัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย
10. จัดกิจกรรมโดยมีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนาน
11. จัดกิจกรรมแล้วต้องมีการวัดผลการใช้กิจกรรมทุกครั้ง

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัยความสามารถความสนใจของผู้เรียนในด้านของครูผู้สอนควรเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียน คือเป็นที่รัก น่าเคารพ ยกย่อง คอยให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาที่ดี พร้อมทั้งจะรับฟัง และสามารถชี้แจงแถลงเรื่องต่าง ๆ ให้ลึกซึ้งได้ พร้อมทั้งเป็นผู้ชี้แนะทางหรืออำนวยความสะดวกช่วยให้ผู้เรียนดำเนินเข้าสู่ปัญหาให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้อง

การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

กิติมา ปรีดีติติก (2532 : 197) ให้ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมว่าหมายถึงการรู้จักจัดหา รู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการควบคุมดูแลรักษา การให้บริการแก่ชุมชน และการรู้จักส่งเสริมทำนุบำรุงอาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้คงสภาพดี และสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ

อรทิพย์ อารยะทรงศักดิ์ (2536 : 38) ให้ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมว่าหมายถึง การจัดอาคารสถานที่ซึ่งประกอบด้วยตัวอาคารสถานที่และบริเวณที่ใช้ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและให้ได้ผลตามที่ได้อ้างอิงไว้

อรัญญา หุดมศรี (2539 : 46) ให้ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมว่า หมายถึง การที่ผู้บริหารรู้จักบริหารอาคารสถานที่ได้อย่างเหมาะสม และ คำนึงถึงเกิดประโยชน์ ตลอดจนการควบคุมดูแลรักษา พร้อมทั้งให้บริการแก่ชุมชน

สุพรรณา รุทธานุรักษ์ (2540 : 9) ให้ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมว่า หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนการจัดระบบการใช้เวลาในการปฏิบัติงานให้ได้ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านงานอาคารสถานที่ในสถานศึกษา เช่น การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ห้องเรียน ห้องประชุม การปรับปรุงอาคารสถานที่ การจัดตกแต่ง และบำรุงรักษาอาคารสถานที่ในโรงเรียน

อารมณ สุวรรณपाल (2542 : 70) กล่าวไว้ว่า การสร้างเสริมมนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศชาติให้มีคุณค่าทางด้านความรู้ ความคิด คุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความเรียบง่ายนั้น เกิดจากการสร้างสภาพแวดล้อม และการจัดบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติเป็นสำคัญ แม้ว่าจะมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอีกมากมาย แต่โดยขอบเขตความรับผิดชอบของโรงเรียนแล้ว จึงต้องเสริมสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมให้มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม สงบและเป็นธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยให้กลมเกลียวจิตใจเยาวชนของชาติให้อารมณ์แจ่มใส จิตใจสะอาด รักความร่มรื่น รักสวยรักงาม เห็นคุณค่า เกิดความรู้รักหวงแหนและรับผิดชอบต่อสังคม เป็นสถานที่จัดให้เด็กอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สะดวกสบายและปลอดภัย สภาพแวดล้อมจะต้องมีสภาพภายในและสภาพภายนอกห้องเรียน

สวัสดิ์ จงกล และจันตรี คุปตะวาทีน (2543 : 21) ได้ให้สาระของการดูแล ตกแต่งโรงเรียนให้เหมาะสม สวยงาม เรียบร้อย ร่มรื่น ที่นั่งพักผ่อน สนามเด็กเล่น จัดอาณาเขตบริเวณที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ ไม่มีอันตรายต่อครู และนักเรียน อาคารเรียนอยู่ในสภาพดีใช้การได้ จัดเป็นสัดส่วน สะดวกต่อการเรียนการสอน เป็นแหล่งที่สามารถหล่อหลอมนักเรียนไปตามเป้าหมายของโรงเรียน ให้เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติต่อไป ในการจัดอาคารสถานที่ และการจัดสภาพแวดล้อม นอกจากการจัดตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการแล้ว โรงเรียนควรจัดให้มีบรรยากาศการเรียนรู้ให้

หลากหลายเพราะการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจะได้ผลดีขึ้นอยู่กับบรรยากาศที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่จะเรียน มีความสนุกสนาน สดชื่น มีสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ร่มรื่น สวยงามน่าอยู่ เป็นการเรียนตามสภาพธรรมชาติของเด็ก เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่าในการดำรงชีวิต จัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนให้เป็นอุทยานแห่งการเรียนรู้ อันจะเป็นการเสริมสร้างคุณภาพทางวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม โดยมีการดำเนินงานดังนี้

1. จัดตั้งศูนย์ข่าวสาร และสารสนเทศในโรงเรียน ให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

2. จัดการเรียนการสอน และกิจกรรมนักเรียน ตลอดจนมีการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศแบบประชาธิปไตย ให้นักเรียนคิดเป็นทำเป็น และสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ เพื่อให้เกิดความสนุกสนานในการเรียน

3. จัดให้มีบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียน โดยจัดให้มีศูนย์สื่อ และศูนย์ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ห้องวิชาการต่างๆ และห้องสมุด เพื่อให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนด้วยตนเอง

4. จัดให้มีห้องมุมนันทนาการ พิพิธภัณฑ์ทางการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. จัดให้มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน รวมทั้งบริเวณโรงเรียน โดยทั่วไป ให้มีความร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่ มีการจัดบริการสถานที่และสวนสุขภาพเพื่อการกีฬา และนันทนาการที่เหมาะสม และเพียงพอ โดยจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในด้านต่างๆ ดังนี้ การจัดสวนหย่อม โดยจัดสวนที่ย่อส่วนธรรมชาติของพันธุ์ไม้ให้เล็กลง การจัดสวนป่าธรรมชาติปลูกพันธุ์ไม้ที่โตเร็ว ให้ความร่มรื่น การจัดสวนเกษตร การปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ผล โดยจัดทำเป็นแปลงฝึกปฏิบัติงานของนักเรียน และอีกส่วนหนึ่งจัดทำเป็นแปลงสาธิตให้นักเรียนร่วมกลุ่มกันทำโดยให้นักเรียนหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี เพื่อจะได้ผักที่ปลอดสารพิษ การจัดสวนสมุนไพร การจัดสวนสุขภาพ การจัดสวนหนังสือ การจัดแหล่งน้ำที่เอื้อต่อการสร้างบรรยากาศเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียนซึ่งช่วยชุบชีวิตให้สดชื่นร่มรื่นแจ่มใสมีการเลี้ยงสัตว์น้ำการปลูกพืชประดับในน้ำ การประดับตกแต่งภายในตัวอาคาร เช่น ห้องพักครู โรงอาหาร ห้องสมุด ห้องประชุม ห้องสุชา ควรประดับและตกแต่งด้วยพันธุ์ไม้ต่างๆ มีทั้งไม้เลื้อย และไม้ประดับ จัดตกแต่งให้ดูสะอาดตา และเรียบง่าย มีการเคลื่อนย้ายปรับเปลี่ยนตามระยะเวลาที่เหมาะสม

6. จัดบรรยากาศที่สร้างความศรัทธา ความเลื่อมใสต่อโรงเรียน เช่น เมื่อก้าวเข้าประตูโรงเรียน ควรมีสิ่งช่วยสร้างศรัทธา เลื่อมใส สิ่งที่เหมาะสมที่สุด คือ จัดทำขุมบูชาพระพุทธรูปหรือธรรมชาติที่เสริมสร้างความประทับใจ เป็นต้น

7. จัดบรรยากาศแห่งความรัก ความอาทร ซึ่งจำเป็นต้องมีตั้งแต่เดินเข้าประตูโรงเรียน และออกจากประตูโรงเรียน เช่น จัดครูเวรยืนต้อนรับนักเรียนที่เดินผ่านเข้าประตูโรงเรียน สิ่งที่สำคัญที่สุด

คือต้องยิ้มแย้มแจ่มใส และรับการสวัสดิ์ดีของนักเรียน ครูเวรเป็นตัวแทนของผู้บริหารโรงเรียน ในการยื่นต้อนรับการเข้าสู่โรงเรียนของนักเรียน และผู้ปกครอง

ขอบข่ายของการบริหารงานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535 : 49) ได้ให้แนวทางในการบริหารงาน อาคารสถานที่ ในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามเกณฑ์การรับรองมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาไว้ดังนี้

1. จัดอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้เหมาะสมกับการใช้งานและให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. เป้าหมายหลักอื่นๆ ที่โรงเรียนเน้นเกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่ สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 503) ได้กำหนดขอบข่ายของงานอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมว่า ประกอบด้วย การจัดสร้างอาคารสถานที่การใช้และบำรุงอาคารสถานที่ รวมทั้งการควบคุมดูแลและประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

สรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึงให้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการควบคุม ดูแลรักษา การให้บริการแก่ชุมชน และการรู้จักส่งเสริมทำนุบำรุงอาคารสถานที่ ที่มีอยู่ให้คงสภาพดี และสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ ต้องเตรียมสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อม ให้มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม สงบและเป็นธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยกล่อมเกลาคิดใจเยาวชนของชาติ ให้มีอารมณ์แจ่มใส จิตใจสะอาด รักความร่มรื่น รักสวยรักงาม เห็นคุณค่า เกิดความรู้สึก ห่วงเห่นและรับผิดชอบต่อสังคม เป็นสถานที่จัดให้เด็กอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สะดวกสบายและปลอดภัย สภาพแวดล้อมจะต้องมีสภาพภายในและสภาพภายนอกห้องเรียน

การจัดบริการนักเรียน

การจัดบริการนักเรียนได้แก่การจัดการแนะแนวรวมทั้งการปฐมนิเทศการให้ความสะดวก และสวัสดิ์แก่นักเรียนเช่น การจัดการจราจร การจัดที่รับประทานอาหาร การจัดกิจกรรม นักเรียน (Student Activities) การกีฬา การควบคุมความประพฤติของนักเรียน การรักษาวินัย (Disciplinary Control) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงการจัดบริการนักเรียนในด้านโภชนาการ ด้านสุขภาพอนามัย และด้านความปลอดภัย

นภาพรพรณ อุณาภูล (2540 : 75) การให้บริการด้านโภชนาการ ผู้ปกครองต้องการให้เด็ก ได้รับอาหารที่มีประโยชน์ ปลอดภัย มีคุณค่า มีสารอาหารครบถ้วน 5 หมู่

สาวิตรี พังงา (2545 : 63-64) ให้เด็กได้ดื่มนมทุกวัน การให้บริการด้านสุขภาพอนามัย เพื่อเป็นการป้องกันและขจัดความเจ็บป่วย ส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพดี เพื่อความเจริญเติบโต และพัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 4) ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษาอันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองชุมชนผู้บริหารและครูทุกคนฯลฯ มีส่วนร่วม

วิจิต สุรัตน์เรืองชัย (2541 : 144-145) กล่าวว่า การจัดบริการเป็นการดูแลเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของบุคลากรในโรงเรียนให้อยู่อย่างมีความสุข ได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การจัดบริการด้านสาธารณูปโภค การจัดบริการโภชนาการ การจัดบริการสุขภาพอนามัย การจัดบริการห้องสมุด การจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์ การจัดบริการแนะแนว และการจัดกิจกรรม สหกรณ์ในสถานศึกษา ซึ่งแต่ละรายการมีสาระสำคัญดังนี้

1. การจัดบริการด้านสาธารณูปโภค ควร จัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอย่างเพียงพอในโรงเรียน เช่น น้ำดื่ม น้ำใช้ ห้องน้ำ ห้องส้วม ไฟฟ้า โทรศัพท์ สถานที่พักผ่อน

2. การจัดบริการโภชนาการ ควรจัดให้มีบริการอาหารและเครื่องดื่มที่ถูกต้องหลักโภชนาการในโรงเรียนสำหรับครู และนักเรียน มีมาตรฐานการควบคุมดูแลคุณภาพของอาหาร และเครื่องดื่มที่มีผู้มาจำหน่ายในโรงเรียน

3. การจัดบริการสุขภาพอนามัย ควรจัดให้มีห้องพยาบาล ยารักษาโรค เวชภัณฑ์ และเครื่องมือทางการแพทย์ที่จำเป็น สำหรับให้บริการแก่ครูและนักเรียนที่เจ็บป่วยเล็กน้อย ควรจัดให้พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่สุขภาพประจำโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือแนะนำด้านสุขภาพ อนามัยแก่ครู และนักเรียน ควรจัดให้มีการตรวจสุขภาพอนามัยประจำปี ควรจัดให้ข้อมูลด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนทุกคน

4. การจัดบริการห้องสมุด ควรจัดให้มีห้องสมุด มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุด มีเอกสาร หนังสือ ตำรา หลักสูตร คู่มือ แนวการสอน แผนการสอน หนังสือเรียน สำหรับให้ผู้เกี่ยวข้องได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ มีการส่งเสริมให้ใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน มีการจัดวัสดุอุปกรณ์อย่างครบถ้วน บรรยากาศเหมาะสมที่จะเป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ

5. การจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์ ควรจัดให้มีโสตทัศนูปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน และใช้สำหรับปฏิบัติของบุคลากรในโรงเรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ วิทยุ เครื่องเล่นเทป เครื่องฉายสไลด์ เป็นต้น นอกจากนั้นควรจะต้องจัดระบบการให้บริการ การดูแลรักษา การจัดเก็บอย่างมีประสิทธิภาพ

6. การจัดบริการแนะแนว ควรจัดให้มีการบริการแนะแนวสำหรับนักเรียนโดยเฉพาะ และมีครูแนะแนวที่มีความรู้ ความสามารถด้านการให้คำปรึกษาโดยตรงเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้คำปรึกษาในเรื่องปัญหาส่วนตัว ปัญหาการเรียน ปัญหาประกอบอาชีพ ปัญหาการเรียนต่อนอกจากนั้นยังควรให้ครูผู้สอนรู้จักวินิจฉัย และให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนก่อนที่จะส่งไปพบครูแนะแนวมีการจัดทำข้อมูลด้านความรู้ ความสามารถพิเศษของนักเรียน เพื่อการแนะแนวโดยตรง

7. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา ควรจัดให้มีสหกรณ์ร้านค้าขึ้นในโรงเรียน เพื่อฝึกหัดให้นักเรียนเข้าใจ และมีประสบการณ์ตรงกับสหกรณ์ ซึ่งจะประโยชน์ต่อตัวนักเรียนและประเทศ เมื่อนักเรียนออกไปใช้ชีวิตในสังคมภายนอกแล้ว นอกจากนั้นกิจกรรมสหกรณ์ยังช่วย ส่งเสริมและปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีหลายประการให้แก่ นักเรียน การจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนนี้ ควรให้นักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบด้วยตนเองโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา

สรุปได้ว่า การจัดบริการเป็นการดูแลเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของบุคลากรในโรงเรียนให้อยู่อย่างมีความสุข ได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การจัดบริการด้านสาธารณูปโภค การจัดบริการโภชนาการ การจัดบริการสุขภาพอนามัยการจัดบริการห้องสมุด การจัดบริการโสตทัศนูปกรณ์ การจัดบริการแนะแนว และการจัดกิจกรรม สหกรณ์ในสถานที่ศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและอารมณ์ภายในสภาพแวดล้อม การให้บริการนักเรียนอย่างทั่วถึงกัน

โรงเรียนวัดเสารงกลาง

สภาพทั่วไป

โรงเรียนวัดเสารงกลาง ตั้งอยู่เลขที่ 36 หมู่ที่ 9 ตำบลบางเสารง อำเภอบางเสารง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ตั้งอยู่ในที่ดินของวัดเสารงกลาง ใช้เป็นที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบและปฏิบัติกิจกรรมโดยประมาณ 5 ไร่ ลักษณะชุมชนเป็นลักษณะชุมชนแบบชนบท มีลำคลองผ่านหลังโรงเรียน นักเรียนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงด้านนี้จะโดยสารเรือมาโรงเรียน ติดกับลำคลองประกอบด้วยนา สวน และบ่อเลี้ยงปลาของชาวบ้านซึ่งนักเรียนบางส่วนเดินทางมาและสะพานข้ามคลองมาโรงเรียน หน้าโรงเรียน ซึ่งมีอาคาร 2 หลังอยู่ห่างกันและติดบริเวณวัดทั้ง 2 อาคาร การเดินทางของนักเรียนทางด้านนี้จะโดยสารรถยนต์หรือจักรยาน บางส่วนเดินทางมาโรงเรียน บริเวณใกล้เคียงโรงเรียนคือวัดเสารงกลาง สถานีอนามัยบางเสารง และโรงงาน ซึ่งประชาชนประกอบอาชีพทำนา ทำสวน เลี้ยงปลา รับจ้างในโรงงาน และรับจ้างทั่วไป

ชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีกับโรงเรียน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพอสมควร ช่วยเป็นหูเป็นตา รายงานข่าวสาร ความประพฤติของนักเรียนให้ทางโรงเรียนทราบอยู่เสมอ ทำให้โรงเรียนสามารถแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนได้ทันเหตุการณ์ แต่ไม่มีเวลาที่จะร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนมากนักเนื่องจากต้องประกอบอาชีพของตน สภาพเศรษฐกิจของชุมชนอยู่ในระดับกลาง ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีรายได้เลี้ยงครอบครัวถึงยากจน นักเรียนส่วนหนึ่งประสบปัญหาครอบครัวแตกแยก ถูกทอดทิ้ง โรงเรียนจึงต้องคอยดูแลช่วยเหลือ โดยหาทุนการศึกษาให้ และให้ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ให้สามารถหารายได้ระหว่างเรียน หรือนำทักษะพื้นฐานเหล่านั้นไปใช้ในการดำเนินชีวิตของตนนภายหน้า

โรงเรียนวัดเสารงกลางรับผิดชอบจัดการศึกษา 3 ระดับคือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีอาคารเรียนจำนวน 2 หลัง อาคารเรียนหลังที่ 1 เป็นอาคารไม้ 1 ชั้น ขนาด 7 ห้องเรียน อาคารเรียนหลังที่ 2 เป็นอาคารครึ่งไม้ครึ่งปูน ขนาด 18 ห้องเรียน สำหรับอาคารประกอบเป็นบ้านพักครู 4 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง โรงฝึกงาน 1 หลัง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

สภาพแวดล้อมภายใน

การจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลางมีสภาพแวดล้อมภายในดังต่อไปนี้

จุดแข็ง (Strengths)

1. คณะครูเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด
2. คณะครูทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพปฏิบัติงานอย่างเต็มเวลาและเต็มความสามารถ

จุดอ่อน (Weakness)

1. โรงเรียนขาดอัตรากำลังครู อัตรากำลังครูต่อนักเรียนขาดความสมดุลทำให้การพัฒนา นักเรียนเป็นรายบุคคลทำได้ยาก

2. ครูต้องรับภาระงานนอกเหนือจากงานการสอนเป็นจำนวนมาก ทำให้การสอนไม่มีประสิทธิภาพ

3. ขาดครูในสาขาวิชาที่จำเป็น เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ การงานและเทคโนโลยี

สภาพแวดล้อมภายนอก

สภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง มีดังนี้

โอกาส (Opportunity)

วัดเสารงกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

อุปสรรค (Threat)

1. นักเรียนส่วนมากมีฐานะปานกลางถึงยากจน
2. ผู้ปกครองไม่มีเวลาเอาใจใส่ ไม่สนใจ และไม่มีความรู้ที่จะดูแลลูกหลาน
3. นักเรียนบางส่วนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเนื่องจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน

บางส่วนครอบครัวแตกแยก กำพร้าพ่อแม่

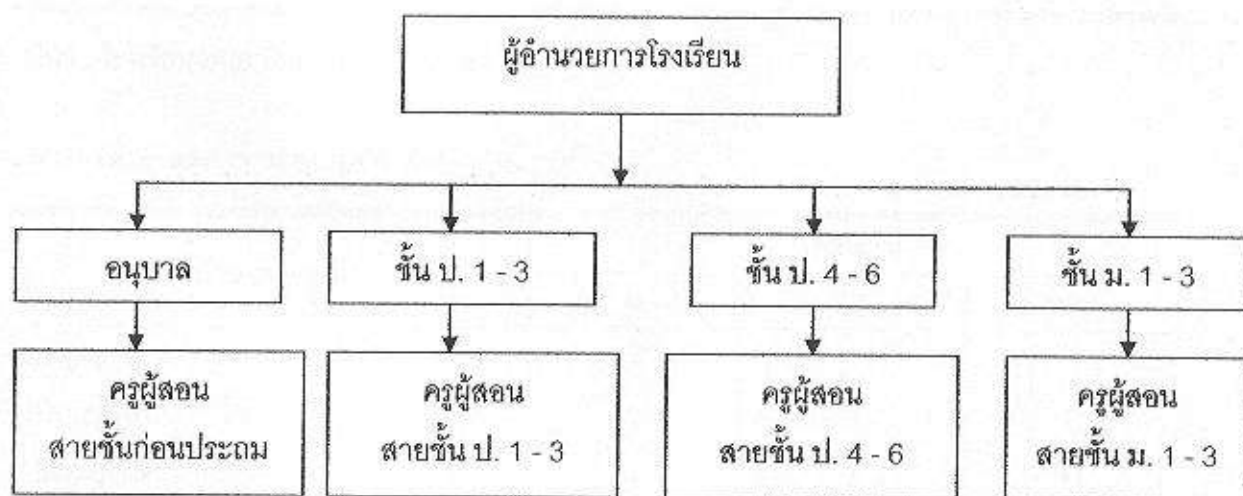
4. นักเรียนบางส่วนต้องย้ายไป ย้ายมา ติดตามผู้ปกครองที่มาทำงานก่อสร้างและรับจ้างทั่วไป ทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง มีปัญหาในการเรียนรู้ จึงไม่สนใจเรียนในที่สุด

ด้านสาธารณูปโภค

โรงเรียนวัดเสารงกลางอยู่ในซอยห่างจากถนนสาย บางนา - ตราด 3 กิโลเมตร ซึ่งมีสาธารณูปโภคครบถ้วนทั้งไฟฟ้า โทรศัพท์ น้ำประปา(ปอบาดาล) และอินเทอร์เน็ต (IP Star)

สภาพการจัดการศึกษา

โรงเรียนวัดเสารงกลางได้รับคัดเลือกเป็น โรงเรียนรางวัลพระราชทานขนาดกลาง ในปีการศึกษา 2538 ปัจจุบันโรงเรียนวัดเสารงกลาง ได้จัดการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ระดับการศึกษา คือระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และ ประเมินคุณภาพการศึกษาแล้วเป็นครั้งแรก เมื่อเดือนกันยายน 2546 ผลการประเมินอยู่ในระดับดี และครั้งที่ 2 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2549 ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก

แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างทางการบริหารโรงเรียนวัดเสารงกลาง

ที่มา : โรงเรียนวัดเสารงกลาง, 2550 : 7

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักเรียนและห้องเรียน ปีการศึกษา 2550 (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2550)

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน		รวม	จำนวน ห้องเรียน
	ชาย	หญิง		
อนุบาล 1	6	5	11	1
อนุบาล 2	10	8	18	1
รวม	16	13	29	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	23	15	38	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	18	23	41	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	18	30	48	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	39	30	69	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	29	25	54	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	31	31	62	2
รวม	158	154	312	12
มัธยมศึกษาปีที่ 1	21	26	47	1
มัธยมศึกษาปีที่ 2	20	20	40	1
มัธยมศึกษาปีที่ 3	24	18	42	1
รวม	65	64	129	3
รวมทั้งสิ้น	239	231	470	17

ที่มา : โรงเรียนวัดเสาชิงช้า, 2550 : 24

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา

ประเภท/วุฒิ	จำนวน		
	ช	ญ	รวม
ปริญญาเอก	-	-	-
ปริญญาโท	1	2	3
ปริญญาตรี	4	7	11
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	-	-	-
รวม	5	9	14

ที่มา : โรงเรียนวัดเสาชิงช้า , 2550 : 24

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชัยพร สกุลพนารักษ์ (2544 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ

1. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตบางแค กรุงเทพมหานคร 2. ความคาดหวังที่แตกต่างกันของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตบางแค กรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่สร้างจากแนวคิดตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนเอกชนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 375 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 11 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 348 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 92.80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1.) ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา เอกชนเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ทั้งโดยภาพรวมและรายตัวแปรอยู่ในระดับมาก 2.) ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและระดับชั้นของนักเรียนในปกครองไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05

สุริยะ ราชวงศ์ (2545 : บทคัดย่อ) การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาริราชรังสฤษฏ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาริราชรังสฤษฏ์ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา และจำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ปี การศึกษา 2544 จำนวน 307 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวผลการวิจัยพบว่า 1.) ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาริราชรังสฤษฏ์ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพมีความต้องการอยู่ในระดับมาก 2.) ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ระดับประถมศึกษาของ

โรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) 3.) ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการรายด้านทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

กาญจนา เยือนหนองศรี (2546 : บทคัดย่อ) วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเซนต์จอห์น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเซนต์จอห์น ชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 174 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเซนต์จอห์นจัดได้อยู่ในระดับมากทุกด้าน ในด้านหลักสูตร ผู้ปกครองเห็นว่าโรงเรียนส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้ปกครองเห็นว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลาย ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนผู้ปกครองเห็นว่า โรงเรียนมีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความปลอดภัย ด้านการวัดผลประเมินผลผู้ปกครองเห็นว่า โรงเรียนมีการประเมินผลนักเรียนแต่ละระดับชั้นด้วยวิธีการที่หลากหลาย ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองเห็นว่าโรงเรียนมีการแจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวในโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองจากการสนทนากลุ่มมีดังนี้ ด้านหลักสูตร โรงเรียนเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้านด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน โรงเรียนควรมีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัย ด้านการวัดผลประเมินผล โรงเรียนควรมีการประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนเดือนละ 1 ครั้ง และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โรงเรียนควรมีการประชุมพบปะระหว่างครูและนักเรียน

วิเชียร เดิมสายทอง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวัดนางสาว การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อทราบ 1.) ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดนางสาว 2.) ความแตกต่างความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดนางสาวเมื่อจำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน ประชากรที่ศึกษาคือผู้ปกครองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของ

โรงเรียนวัดนางสาว อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครปีการศึกษา 2546 เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 103 คน และผู้ปกครองของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 108 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 211 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ สอบถามตามมาตรฐานการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{u}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผลการวิจัยพบว่า 1.) ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวัดนางสาวตามมาตรฐานการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) อยู่ในระดับมาก($\bar{u}=2.50$ $\sigma=0.32$) 2.) ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวัดนางสาวตามมาตรฐานการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาแยกตามระดับชั้นของนักเรียนแตกต่างกันโดยที่ระดับความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{u}=2.52$, $\sigma=0.31$) สูงกว่าระดับความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{u}=2.50$, $\sigma=0.33$)

โพธิญาณ ก้านจักร (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนบ้านปะคำดง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษา โดยจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา อาชีพ รายได้ ประชากรได้แก่ หัวหน้าครอบครัวที่อาศัยอยู่ในบ้านปะคำดง จำนวน 162 ครอบครัว กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านปะคำดง จำนวน 102 คน เครื่องมือเครื่องใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย แบบตรวจสอบรายการแบบมาตรฐานประมาณค่า และแบบทดสอบหลายชนิดปลายเปิด แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น .9337 สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ส่วนที่เบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test Independent การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว one – way anova และเปรียบเทียบเป็นรายคู่ใช้วิธีเชฟเฟ (Scheffe,s method) กำหนดสถิติระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1.) ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับคาดหวังมากโดยเรียงลำดับคือ การบริหารงานทั่วไปการบริหารงานบุคคลการบริหารงบประมาณการบริหารวิชาการ 2.)เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาโดยจำแนกตามเพศโดยภาพรวมที่มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการบริหารวิชาการมีความคาดหวังที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3.) เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาโดยจำแนกตามอายุโดยภาพรวม และรายด้านมีความหวังแตกต่างกัน

4.) เปรียบเทียบความหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษา โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน 5.) เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาโดยจำแนกโดยอาชีพ ภาพรวม และรายด้านมีความคาดหวังแตกต่างกัน 6.) เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษา โดยจำแนกตามภาพรวม มีด้านความหวังไม่แตกต่างกัน

มงคล กุลเกลี้ยง (2548 : บทคัดย่อ) สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด อุบลราชธานี 2548การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนประถม ศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามตำแหน่ง เพศ และประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 218 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 109 คน ครูผู้สอนจำนวน 109 คนซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามแบบประมาณค่า5ระดับซึ่งมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .82 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการทดสอบค่า F เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ทำการทดสอบด้วยวิธีของScheffe ผลการวิจัย 1.) โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีการจัดการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับมาก โดยงานที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคืองานกิจกรรมนักเรียน 2.) โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับน้อย โดยงานที่มีปัญหาในการปฏิบัติมากที่สุดคืองานอาคารสถานที่ 3.) ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีเพศและตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01โดยผู้มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับผู้มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 -10 ปี และผู้มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับผู้มี ประสบการณ์มากกว่า 10ปีมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4.) ผู้บริหารโรงเรียน และ ครูผู้สอนที่มีเพศ ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหา การจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กไม่แตกต่างกัน

เดชา สิทธิบุญมา (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองหม้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองหม้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 และแนวทางปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษา ตามองค์ประกอบของการจัดศึกษา 5 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านตัวครู ด้านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ ด้านการบริการอาหารและสุขภาพและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ประชากรที่ใช้การศึกษา เป็นผู้ปกครองนักเรียนที่มีนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านหนองหม้อปีการศึกษา 2547 จำนวน 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองหม้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิดและจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ซึ่งข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองหม้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริการอาหารและสุขภาพ ด้านตัวครู ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ด้านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ ด้านวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการบริการอาหารและสุขภาพผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดที่โรงเรียนมีการจัดให้ดื่มนมทุกวัน ด้านตัวครูพบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดที่ครูแต่งกายได้อย่างเหมาะสม ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนและชุมชน พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด ผู้ปกครองสามารถเยี่ยมบุตรหลานหรือขอพบครูได้ตลอดเวลาทำการของโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดที่โรงเรียนมีสนามสำหรับให้นักเรียนได้ฝึกทักษะด้านกีฬาอย่างเพียงพอ ด้านวิชาการพบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดที่โรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองหม้อพบว่าด้านวิชาการควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ ด้านตัวครูควรปรับปรุงการมาทำงานของครู ด้านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ จัดให้นักเรียนทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วมเป็นประจำทุกวันและให้นักการภารโรงช่วยเหลือเพิ่มเติม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้รับทราบ และส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองได้ร่วมกันแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนให้มากขึ้น

งานวิจัยในต่างประเทศ

กิลเลเมท (Guillemette, 1992 : 18 -23) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมโรงเรียน พบว่าวัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ประกอบด้วยรูปแบบการทำงาน เป็นทีมความสัมพันธ์ของผู้ร่วมงานและผู้บริหารมีความร่วมมือสูง การรับรู้และการตอบสนองต่อการปรับตัวเข้ากับโรงเรียนสูง การรับรู้ต่อภารกิจหลักของโรงเรียน การมีค่านิยม การปฏิบัติงานที่ดีเหล่านี้ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน ความผูกพันกับองค์กร การคงอยู่ในงานและความตั้งใจในการทำงาน

แคปแลน (Kaplan, 1992 : 101 - 102) พบว่า จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และการศึกษาทางด้านสังคมวิทยา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของรัฐเกิดจากเหตุจำเป็น 3 ประการ คือ 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีการจัดการศึกษา ก่อให้เกิดผลในทางบวกทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิด และพฤติกรรมของเด็กอย่างเห็นได้ชัด 2) สถาบันครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จำนวนของครอบครัวแตกแยกจากการทำงานนอกบ้านของทั้งบิดามารดา การตั้งครรภ์นอกสมรสของมารดาวัยรุ่น อัตราการหย่าร้าง รวมทั้งการสร้างครอบครัวใหม่ของบิดาหรือมารดาเพิ่มสูงขึ้น โรงเรียนได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว กล่าวคือจำนวนเด็กในโรงเรียนจำเป็นต้องปรับโครงสร้างการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นประการสำคัญ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนมักจะห่างเหิน (Distance) ไม่มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (Distrust) และมีความเป็นศัตรู (Hostility) กันโดยธรรมชาติ ทั้งนี้เพราะบทบาททั้งสองสถาบันถูกกำหนดให้แตกต่างกันโดยโครงสร้างของสังคม ดังนั้นช่องว่างระหว่างบ้านกับโรงเรียนจึงมีอยู่เสมอ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจะช่วยลดปัญหาความสัมพันธ์ดังกล่าวได้

แทตเตอร์ และฮอย (Tater and Hoy, 1988 : 17 - 24) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในเรื่องเกี่ยวกับความไว้วางใจในการทำงานระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวน 1,083 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา พบว่าการส่งเสริมสุขภาพและความไว้วางใจกัน เป็นสิ่งสำคัญของสภาพชีวิตความเป็นอยู่ภายในโรงเรียน สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ จะทำให้องค์การมีบรรยากาศที่นำไปสู่สัมพันธภาพของระบบสังคมและความสัมพันธ์ที่ดีของสังคมในโรงเรียนจะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงาน

แบร์รี.แทฟฟี (Taff, 1998 : 105) ได้ทำการวิจัยความเข้าใจของครูเกี่ยวกับบทบาท พฤติกรรมของผู้บริหาร และความสำเร็จของโรงเรียน โดยศึกษาเพื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ ระหว่างบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนจากครู 536 คน ใน 25 โรงเรียน เป็นครูที่สอนเต็มเวลา ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา พบว่า บทบาทพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมีผลต่อการประสบความสำเร็จของโรงเรียน

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ต่อการจัดการศึกษานั้น พบว่าปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จของการศึกษาส่วนหนึ่งก็คือ ความร่วมมือของผู้ปกครอง ดังคำที่กล่าวว่า “โรงเรียนจะดีได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งครู และผู้ปกครอง” ซึ่งโรงเรียนก็ต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตอบสนองนโยบายและแผนที่ได้วางไว้ ร่วมกัน นอกจากนั้นหากโรงเรียนและผู้ปกครองได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันแล้ว ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ลดความขัดแย้งอันเกิดความเข้าใจผิดของแต่ละฝ่าย ตลอดจน สามารถร่วมมือกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังนั้นโรงเรียนและผู้ปกครองมีบทบาทหน้าที่สนับสนุนซึ่งกัน และกันโดยผู้ปกครองจะต้องยอมรับ และร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและ ในเวลาเดียวกันโรงเรียนก็ต้องยอมรับสิทธิของผู้ปกครองในการให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ในทางการศึกษาและเป้าหมายในอนาคตของเด็กในปกครอง ตามการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นทั้งด้าน ความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ดังนั้นความคิดเห็นของผู้ปกครอง จึงมีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนมากซึ่งถ้าเป็นเช่นนี้แล้ว ผลดีก็จะตกอยู่กับตัวเด็กนั่นเอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดเสารงกลาง ปีการศึกษา 2550 จำนวน 482 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดเสารงกลาง ปีการศึกษา 2550 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเครจีชี และมอร์แกน ได้ 218 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นโดยสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ด้วยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพของผู้ปกครองแบ่งเป็น 3 ด้านคือด้านอายุ วุฒิการศึกษาและอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนมี 12 ข้อ การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมี 6 ข้อ การจัดบริการนักเรียนมี 15 ข้อรวม 33 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามหรือการทดลองผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสอบถาม ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดเรื่องความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง

3. สร้างแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามมาจาก มามี โชติมา (2546 : 121-126) มาปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการแล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการควบคุมภาคินพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ นางเพ็ญเพ็ญ สุรารักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเสารงกลาง นายวิเชียร พรามนุช ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ และนางมุกดา บำรุงศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบางกระบือ ตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม

5. ทำการปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน หาความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach, Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากสำนักงานประสานบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง 218 ฉบับเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง 218 ฉบับ และเก็บด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 218 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้รับจากตอนที่ 1 เกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูล โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่ได้รับจากตอนที่ 2 เกี่ยวกับ ความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนวัดเสาชิงช้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาวิจัยความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทรปราการ เขต 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้ศึกษาจึงใช้สัญลักษณ์ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทรปราการ เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 35 ปี	58	26.61
35 ปี ขึ้นไป	160	73.39
รวม	218	100.00
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	204	93.58
ปริญญาตรี	13	5.96
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.46
รวม	218	100.00
อาชีพ		
รับจ้าง	172	78.90
รับราชการและรัฐวิสาหกิจ	9	4.13
ทำธุรกิจส่วนตัวและเกษตรกร	37	16.97
รวม	218	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 218 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 35 ปี ขึ้นไป จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 73.39 อายุต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 26.61 มีวุฒิการศึกษาด้านปริญญาตรีจำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 93.58 ปริญญาตรีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.96 สูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.46 และประกอบอาชีพรับจ้างจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 78.90 รับราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.13 ทำธุรกิจส่วนตัวและเกษตรกรจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 16.97

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนวัดเสนาะกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน ของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของ
ผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสนาะกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยรวมใน 3 ด้านคือ ด้านการจัดประสบการณ์
และกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
ด้านการจัดบริการนักเรียน

ระดับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	4.23	0.79	มาก
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	4.30	0.82	มาก
3. ด้านการจัดบริการนักเรียน	4.24	0.88	มาก
รวม	4.26	0.83	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาโดยรวม
อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.26 ถ้าแยกเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.30 รองลงมา คือ ด้านการจัดบริการนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.24
และด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนมีค่าเฉลี่ย 4.23 อยู่ในระดับมาก
ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน ของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของ
ผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสนาะกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน ของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของ ผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. การดูแลรักษาความปลอดภัย การรักษาความสะอาด และตกแต่งอาคารสถานที่ให้เป็นระเบียบ สวยงาม	4.37	0.81	มาก
2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เสริมสร้าง พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	4.37	0.76	มาก
3. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ นักเรียนรักธรรมชาติ	4.19	0.86	มาก
4. ห้องเรียนสะอาด ถูกสุขลักษณะมีแสงสว่าง เพียงพออากาศถ่ายเท ได้สะดวก	4.44	0.79	มาก
5. ห้องคอมพิวเตอร์เหมาะสมเพียงพอสำหรับ นักเรียนศึกษาหาความรู้	4.40	0.89	มาก
6. การจัดป้ายรายงานความสำเร็จความก้าวหน้า ของนักเรียน	4.01	0.83	มาก
รวม	4.30	0.82	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 ถ้าแยกเป็นรายข้อ พบว่า ห้องเรียนสะอาด ถูกสุขลักษณะมีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเท ได้สะดวก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีคะแนนเฉลี่ย 4.44 รองลงมา คือ ห้องคอมพิวเตอร์ เหมาะสมเพียงพอสำหรับนักเรียนศึกษาหาความรู้ มีคะแนนเฉลี่ย 4.40 และการจัดป้ายรายงาน ความสำเร็จความก้าวหน้าของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.01 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และด้านจัดบริการนักเรียน ประชากรเป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดเสารงกลาง ปีการศึกษา 2550 จำนวน 482 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างให้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน ได้ 218 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ด้วยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากสำนักงานประสานบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง 218 ฉบับ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง 218 ฉบับ และเก็บด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 218 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทางชีวิตสังคมของผู้ปกครอง ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผู้ปกครองพบส่วนใหญ่ มีอายุ 35 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และประกอบอาชีพรับจ้าง ความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน รองลงมาคือการจัดบริการนักเรียน และการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่า ห้องเรียนสะอาด ถูกสุขลักษณะมีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ห้องคอมพิวเตอร์เหมาะสมเพียงพอสำหรับนักเรียนศึกษาหาความรู้ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการจัดป้ายรายงานความสำเร็จความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการจัดบริการนักเรียน ความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่า การส่งเสริมให้นักเรียนพูดจาไพเราะ รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การจัดน้ำสะอาดไว้บริการนักเรียนอย่างเพียงพอ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเลือกเครื่องเล่นทั้งในร่มและกลางแจ้ง ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่า การจัดกิจกรรมที่มุ่งหวังให้นักเรียนคิดเป็นทำเป็นรู้จักแก้ปัญหาช่วยเหลือตัวเองให้ได้มากที่สุดมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของนักเรียน ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเสริมกรณีที่เครื่องเล่น สนามมีไม่เพียงพอ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสนาะกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่าความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสนาะกลางทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงอภิปรายผลการวิจัยแยกเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ผู้ปกครองมีความต้องการสรุปได้ดังนี้ ต้องการให้ห้องเรียน และห้องคอมพิวเตอร์เหมาะสมเพียงพอสำหรับนักเรียนเพื่อหาความรู้ สะอาด ถูกสุขลักษณะ มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัย ตกแต่งอาคารสถานที่ให้เป็นระเบียบ สวยงาม เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน มีการจัดป้ายรายงานความสำเร็จความก้าวหน้าของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2544 : 81-85) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง โรงเรียนประกอบด้วยสภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทางชีวภาพ ทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสภาพแวดล้อมดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของนักเรียน ครู และทุกคนในโรงเรียนอย่างมาก และดาฟท์ (Daft, 1992 : 232) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมโรงเรียน พบว่าวัฒนธรรมโรงเรียนเป็นสิ่งที่สร้างให้โรงเรียนบรรลุความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพได้สภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ โดยวัฒนธรรมโรงเรียนจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิด

การปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกและส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ถูกต้องเหมาะสมกับค่านิยมทางวัฒนธรรมกับความเชื่อกลยุทธ์ของโรงเรียน และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุผล

2. ด้านการจัดบริการนักเรียนความต้องการของผู้ปกครองในด้านนี้สรุปได้ดังนี้ คือ ต้องการให้ครูผู้สอนมีความรู้แก่นักเรียนในด้านการป้องกันอุบัติเหตุ การส่งเสริมให้นักเรียนพูดจาไพเราะ รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ มีห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาดถูกสุขลักษณะเหมาะสมกับวัยของนักเรียน การดูแลให้นักเรียนรับประทานอาหารเช้าและเย็น มีน้ำสะอาดไว้บริหรนักเรียนอย่างเพียงพอ ฝึกมารยาทในการรับประทานอาหาร ตรวจสอบภาพทักเรียนเป็นประจำทุกปี ให้บริการความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัยและวิธีป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ การจัดครูดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนมีการประกันภัยสำหรับนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับ มามี โชติมา (2546 : 103) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการด้านการจัดบริการนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนการสอน ความต้องการของผู้ปกครองในด้านนี้สรุปได้ดังนี้ คือ ต้องการให้โรงเรียนวัดเสารังกลางจัดกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา ช่วยตัวเองให้ได้มากที่สุด รวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านสังคม และอารมณ์ของนักเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถ ความถนัดของตนเอง เน้นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย การนำสื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรม ควรมีการจัดทำแฟ้มสะสมงานของนักเรียน (Portfolio) เพื่อรายงานให้ผู้ปกครองทราบ และการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเสริมเกร็ดที่เครื่องเล่นสนามมีไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช และณรงค์ลักษณ์ วิรัชชัย (2543 : 19-21) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาจริยธรรม ประกอบด้วยการสอนโดยตรง สอนแบบมีโครงสร้างแน่นอน และแบบบูรณาการ และการสอนโดยอ้อม ๆ ส่วนเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2544 : 29) ได้นำเสนอเรื่องการสร้างบัณฑิตให้มีจิตสำนึกจริยธรรม ครูอาจารย์ควรปฏิบัติดังนี้คือ แทรกหัวข้อจริยธรรม ประยุกต์ในทุกวิชาที่สอน สอนเชิงบูรณาการวิชาสาขาต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงและสอนวิชาจริยธรรมประยุกต์ลึกซึ้ง เป็นวิชาเฉพาะของสาขา และมารีชา เทศปลื้ม (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนวัฒนานุศาสน์ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีความต้องการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาปฏิบัติ

1. โรงเรียนวัดเสาชิงช้าควรจัดกิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียน คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา ช่วยเหลือตัวเองได้ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถ ความถนัดของตนเองเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญา ร่างกาย สังคม และอารมณ์ รวมทั้งเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2. โรงเรียนวัดเสาชิงช้าควรจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน ทั้งด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ รวมทั้งควรมีมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยในอาคาร สถานที่

3. โรงเรียนวัดเสาชิงช้าควรจัดบริการนักเรียนในด้านต่างๆ ทั้งการให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพอนามัยและวิธีป้องกัน โรคภัยไข้เจ็บ และอุบัติเหตุ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาดถูกสุขลักษณะเหมาะสมกับวัยของนักเรียน การดูแลให้นักเรียนรับประทานอาหารที่สะอาดและมีประโยชน์ มีน้ำสะอาดไว้บริหรนักเรียนอย่างเพียงพอ ตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นประจำทุกปี ให้บริการความรู้เกี่ยวกับ มีการประกันภัยสำหรับนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยกับประชากรกลุ่มอื่น ๆ เช่น นักเรียนและครู หรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงหาแนวทางที่ดีที่สุด เพื่อการพัฒนาโรงเรียนต่อไป

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป เพื่อหาผลความแตกต่างของความต้องการ หรือความคิดเห็นในแต่ละกลุ่ม

3. ควรเปลี่ยนรูปแบบการวิจัยจากแบบสอบถามเป็นแบบสัมภาษณ์ หรือแบบสังเกต หรือใช้หลายรูปแบบร่วมกัน เพื่อให้ได้ผลการศึกษามากกลุ่มตัวอย่างได้อย่างทั่วถึง

บรรณานุกรม

อน
371.01
ม137ก
2550
อ.2

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

00219855

บรรณานุกรม

- กาญจนา เขื่อนหนองศรี. (2546). การจัดการศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง. กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลเซนต์จอห์น สำนักส่งเสริมการวิจัย มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น. [Online]. <http://www.stjohn.ac.th/University/research/research.html>. [2550, พฤศจิกายน 15].
- กิตติมา ปรีดีติลล. (2532). การบริหารและการนิเทศเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรพิทักษ์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2544). การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2549). รายงานการปฏิรูปการศึกษาไทย 49. กรุงเทพฯ : สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรับการประเมินภายนอก.
- คณะกรรมการการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บริษัทพริกหวานกราฟฟิค.
- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. (2542). รายงานการวิจัยระบบบริหารจัดการเพื่อการจัดสรรทรัพยากรสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : วัฒนพานิชการพิมพ์.
- เดชา สิทธิบุญมา. (2549). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองหม้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นพรัตน์ คงยืน. (2546). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- นภาพร อุณาภูล. (2540). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาล. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2545). หลักการจัดการศึกษา. [Online]. <http://www.area.ge.go.th/phayao1/data/b01.doc>, [2550, พฤศจิกายน 15].
- โพธิญาณ ก้านจักร. (2547). ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนบ้านปะคำดง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ภักิรา เสงี่ยมศักดิ์. (2547). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์ ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมือง
สุรินทร์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- มงคล กุลเกลี้ยง. (2548). สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษา
ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เขต 2. ถ่ายเอกสาร.
- มลิวลย์ อารีย์สันติชัย. (2543). ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อม
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา.
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มามี โชติมา. (2546). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
อนุบาลโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- มาริษา เทศป्लीม. (2547). ความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
ตามหลักสูตรสถานศึกษา ในโรงเรียนวัฒนาสาสน์ จังหวัดชลบุรี. [Online].
<http://www.thaiedresearch.org/result/info2.php?id=7255>. [2550, พฤศจิกายน 15].
- ยุทธชัย เฉลิมชัย และ อุทัยวรรณ เฉลิมชัย. (2543). รายงานการวิจัยรูปแบบและพัฒนา
การจัดการศึกษาโดยครอบครัวในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- ลักษมา สุวรรณลอยล่อง. (2546). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครอง
และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการศึกษาต่อในระดับมัธยมปลาย.
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิเชียร เต็มสายทอง. (2547). ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวัฒนาสาสน์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิโรจน์ สารวัฒน์. (2542). ความสามารถของนักศึกษาในการนำความรู้และประสบการณ์
มาได้จากกระบวนการวิชาพฤติกรรมการสอน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). การวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพฯ : เพชรจรัสแสงแห่งโลกธุรกิจ.
- สมปราชญ์ จอมเทศ. (2541). การบริหารและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สมัชชา สสร. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพมหานคร.
- สาวิตรี พังงา. (2545). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล
ปราโมชพัฒนา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุวรรณา รุทธานุรักษ์. (2540). การบริหารเวลาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น

สังกัดกรุงเทพมหานคร : ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณะ วิรัชชัย. (2543). ปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนา

คุณธรรมระดับบุคคลเพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมของนักศึกษามหาวิทยาลัย :

การศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุริยะ ราชวงศ์. (2545). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัด

การศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์ จังหวัด

ฉะเชิงเทรา. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2546). แผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 "ฉบับสมบูรณ์" พ.ศ. 2550 - 2554. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์สุทรไพศาล.

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. (2542). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

อรรถิพย์ อารยะทรงศักดิ์. (2536). ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพของโรงเรียน

สาธิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อรัญญา อุดมศรี. (2539). สภาพและปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี. ปรินิพนธ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อามรณ์ ใจเพียง. (2540,กรกฎาคม). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ :

วารสารครูสาร คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม, 3, (4), 24-31.

อนนก นามวงศ์. (2546). การตัดสินใจของผู้ปกครองและนักเรียนในการเข้าเรียนระดับ

มัธยมศึกษาของโรงเรียนวัฒนาสาสน์. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- Cronbach, L.J. (1993). **Essential of Psychological Testing**. 3rd ed. New York : Haper & Row.
- Daft, Richard L. (1992). **Organizational : Cases and Design**. Singapore : West Publishing.
- Guillenette, E.J. (1992). **Organization Culture, Commitment and Effectiveness : Empitica Inbestigation in a Hospital Setting**. New York : Nava University.
- Kaplan, Leonard.(1992). **Education and the Family**. New York : Allyn and Bacon.
- Maslow, Abraham H. (1970). **Motivationand Personality**. New York : Harper & Row. Publispers.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). **Determining Sample Size For Research**. Activities Educational and Psychological Measurement.
- Taff, Barry . (1998, January). **Teacher Perceptions of Principal Role Behavior and School Effectieness**. Dissertation Abstracts International.
- Tater.C., Hoy Wayne. (1988). **The Content of Trust : Teacher and the Pitncipals**. The High School Journal.

ภาคผนวก

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการเพียงพิณ สุรารักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวมณีนีรัตน์ มหาสวัสดิ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษา
ค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสาชิงช้า
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2”

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อ
การสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอ
เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการมุกดา บำรุงศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวมณีนีรัตน์ มหาสวัสดิ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษา
ค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสารงกลาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2”

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อ
การสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอ
เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ที่ ศอ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิเชียร พรมนุช

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวมณีนีรัตน์ มหาสวัสดิ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษา
ค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสนาะกลาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อ
การสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอ
เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณีนี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสาธงกลาง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

คำชี้แจง แบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทางชีวสังคมของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสาธงกลาง

ในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
ในโรงเรียน ด้านการจัดบริการนักเรียน จำนวน 33 ข้อ

ขอความกรุณาจากท่าน โปรดช่วยตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นที่เป็นจริงให้มากที่สุด
เมื่อตอบแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ขอความกรุณาส่งคืนผู้วิจัยด้วย

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

(มณีนรีรัตน์ มหาสวัสดิ์)

นิสิตปริญญาโท คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตอนที่ 1 สถานภาพทางชีวิตสังคมของผู้ปกครอง ด้านเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 35 ปี

☐ 35 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

☐ รับจ้าง

☐ รับราชการและรัฐวิสาหกิจ

☐ ทำธุรกิจส่วนตัว และเกษตรกร

5. สถานภาพของผู้ปกครอง

☐ พ่อ

☐ แม่

☐ น้า / อา / ลุง / ป้า

☐ ปู่ / ย่า / ตา / ยาย

☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนวัดเสนาะกลาง
คำชี้แจง

- คำถามตอนนี้มี 33 ข้อ
- กรุณาอ่านคำถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่า ท่านต้องการให้โรงเรียนจัดการศึกษาหรือต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านนั้น ๆ ในระดับใด
- การตอบให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความต้องการของท่าน ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
ทั้งนี้โปรดตอบตามความเป็นจริงข้อละ 1 ระดับเท่านั้น

ตัวอย่าง

อันดับ	ความต้องการในการจัดการศึกษา	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านร่างกายของนักเรียน	✓				

หมายความว่า ท่านมีความเห็นว่ามีความต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านร่างกายของนักเรียนในระดับมากที่สุด

อันดับ	ความต้องการในการจัดการศึกษา	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาด้านร่างกายของนักเรียน					
2.	การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านอารมณ์ของนักเรียน					
3.	การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านสังคมของนักเรียน					
4.	การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาของนักเรียน					
5.	การจัดกิจกรรมที่มุ่งหวังให้นักเรียนคิดเป็นทำเป็น รู้จักแก้ปัญหาช่วยตัวเองให้ได้มากที่สุด					
6.	การนำสื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรม					
7.	การจัดกิจกรรมที่เสริมให้นักเรียนสร้างความคิด สร้างสรรค์ได้เหมาะสมกับวัย และ ความสนใจ					
8.	การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ ความถนัดของตนเอง					
9.	การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรมไทย					
10.	การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา					
11.	การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเสริมกรณีที่เครื่องเล่นสนามมีไม่เพียงพอ					
12.	การจัดทำแฟ้มสะสมงานของนักเรียน (Portfolio) รายงานให้ผู้ปกครองทราบ					
13.	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การดูแลรักษาความปลอดภัย การรักษาความสะอาดและตกแต่งอาคารสถานที่ให้เป็นระเบียบ สวยงาม					
14.	การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เสริมสร้าง พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน					
15.	การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนรักธรรมชาติ					
16.	ห้องเรียนสะอาด ถูกสุขลักษณะมีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเท ได้สะดวก					

อันดับ	ความต้องการในการจัดการศึกษา	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17.	ห้องคอมพิวเตอร์เหมาะสมเพียงพอสำหรับนักเรียนศึกษาหาความรู้					
18.	การจัดป้ายรายงานความสำเร็จความก้าวหน้าของนักเรียน					
19.	ด้านการจัดบริการนักเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม สะอาดถูกสุขลักษณะเหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
20.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเลือกเครื่องเล่นทั้งในร่มและกลางแจ้ง					
21.	การส่งเสริมให้นักเรียนพูดจาไพเราะ รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ					
22.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดรายการอาหารประจำวัน					
23.	การดูแลให้นักเรียนรับประทานอาหารเช้าและมีประโยชน์ อย่างเพียงพอ					
24.	การจัดน้ำสะอาดไว้บริการนักเรียนอย่างเพียงพอ					
25.	การฝึกมารยาทในการรับประทานอาหาร					
26.	การสังเกตและตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นประจำทุกเช้าก่อนเริ่มกิจกรรม					
27.	การให้บริการตรวจสุขภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
28.	การให้บริการความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัย โรคภัยไข้เจ็บ วิธีป้องกัน แก่ผู้ปกครองเมื่อมีการระบาดของโรค					
29.	การให้บริการตรวจสุขภาพช่องปาก – ฟันเป็นประจำ					
30.	การจัดครูดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
31.	การจัดครูดูแลความปลอดภัยในการขึ้นลงรถโรงเรียน					
32.	การประกันภัยสำหรับนักเรียน					
33.	การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านการป้องกันอุบัติเหตุ					

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถาม

(สำเนา)
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนวัดเสาธงกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ที่ วันที่ 25 พฤศจิกายน 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเสาธงกลาง

ด้วย ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยของ นางสาวมณีรัตน์ มหาสวัสดิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเสาธงกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

โรงเรียนวัดเสาธงกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พิจารณาแล้วเห็นว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติงานของโรงเรียนวัดเสาธงกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จึงอนุญาตให้เก็บข้อมูลดังกล่าวได้ และขอความร่วมมือจากผู้ปกครองโรงเรียนวัดเสาธงกลาง ให้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริง โดยส่งให้นางสาวมณีรัตน์ มหาสวัสดิ์ ภายในวันที่ 7 ธันวาคม 2550

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

(ลงชื่อ) เพียงเพ็ญ สุวรักษ์
(นางเพียงเพ็ญ สุวรักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเสาธงกลาง

ប្រវត្តិខ្មែរជ័យ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวมณีรัตน์ มหาสวัสดิ์
 วัน เดือน ปีเกิด 17 มีนาคม 2523
 สถานที่เกิด โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร
 ที่อยู่ 650/14 ซ.นพมาศ ถ.พรานนก แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย
 กรุงเทพมหานคร 10700

ประวัติการศึกษา

2536 – 2541 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น – ตอนปลาย โรงเรียนสตรีวัดระฆัง
 2541 – 2545 ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
 2545 – 2546 ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 2550 – 2551 ปริญญาโท บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สถานที่ทำงาน

2545 – 2546 โรงเรียนประถมทวีธาภิเศก กรุงเทพมหานคร
 2546 – 2548 โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม กรุงเทพมหานคร
 2548 – ปัจจุบัน โรงเรียนวัดเสาธงกลาง สมุทรปราการ

ตำแหน่ง ครู คศ. 1